

Μάρτιος 2024

Αυτό το Θεματικό Δελτίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο και δεν είναι εξαντλητικό

Προσωρινά μέτρα

Το Άρθρο 39 (προσωρινά μέτρα) του [Κανονισμού του Δικαστηρίου](#) έχει ως εξής:

«1. Το Δικαστήριο μπορεί, υπό εξαιρετικές περιστάσεις, είτε κατόπιν αιτήματος διαδίκου, είτε οποιουδήποτε άλλου ενδιαφερομένου, είτε αυτεπαγγέλτως, να υποδείξει στους διαδίκους κάθε προσωρινό μέτρο που θεωρεί ότι πρέπει να ληφθεί. Τα εν λόγω μέτρα, τα οποία εφαρμόζονται σε υποθέσεις που υπάρχει άμεσος κίνδυνος ανεπανόρθωτης βλάβης ενός δικαιώματος της Σύμβασης, το οποίο, λόγω της φύσης του, δεν θα επιδεχόταν επανόρθωση, αποκατάσταση ή επαρκή αποζημίωση, μπορούν να λαμβάνονται όταν αυτό κρίνεται αναγκαίο προς όφελος των διαδίκων ή της ομαλής διεξαγωγής της δικαστικής διαδικασίας.

2. Η αρμοδιότητα του Δικαστηρίου για την έκδοση αποφάσεων επί αιτημάτων διαταγής ασφαλιστικών μέτρων ασκείται από τους δικαστές υπηρεσίας που διορίζονται σύμφωνα με την παράγραφο 5 του παρόντος Άρθρου ή, κατά περίπτωση, από τον Πρόεδρο του Τμήματος, της Σύνθεσης, τον Πρόεδρο του Τμήματος Ευρείας Σύνθεσης, το Τμήμα Ευρείας Σύνθεσης ή τον Πρόεδρο του Δικαστηρίου.

3. Εφόσον κρίνεται σκόπιμο, η Επιτροπή Υπουργών είναι δυνατό να ενημερώνεται αμέσως για το ληφθέν μέτρο επί συγκεκριμένης υπόθεσης.

4. Ο δικαστής υπηρεσίας που διορίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 5 του παρόντος Άρθρου, ή, κατά περίπτωση, ο Πρόεδρος του Τμήματος, η Σύνθεση, ο Πρόεδρος του Τμήματος Ευρείας Σύνθεσης, το Τμήμα Ευρείας Σύνθεσης ή ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου δύναται να ζητήσει από τους διαδίκους πληροφορίες για οποιοδήποτε θέμα σχετίζεται με την εφαρμογή οποιουδήποτε υποδεικνυόμενου ασφαλιστικού μέτρου.

5. Ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου διορίζει τους Αντιπροέδρους των Τμημάτων ως δικαστές υπηρεσίας οι οποίοι είναι επιφορτισμένοι με την έκδοση αποφάσεων επί των αιτημάτων προσωρινών μέτρων.»

Τι είναι τα προσωρινά μέτρα;

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου μπορεί, δυνάμει του Άρθρου 39 του Κανονισμού του, να υποδείξει προσωρινά μέτρα στους διαδίκους της ενώπιον του διαδικασίας. Τα προσωρινά μέτρα είναι μέτρα επείγοντος χαρακτήρα που εφαρμόζονται μόνο όταν υπάρχει άμεσος κίνδυνος ανεπανόρθωτης βλάβης ενός δικαιώματος της [Σύμβασης](#) και όταν η λήψη τους αναγκαία προς όφελος των διαδίκων ή της ομαλής διεξαγωγής της δικαστικής διαδικασίας. Οι αποφάσεις διαταγής των εν λόγω μέτρων, εκδίδονται στο πλαίσιο της διαδικασίας ενώπιον του Δικαστηρίου, χωρίς να προδικάζονται τυχόν μεταγενέστερες αποφάσεις σχετικά με το παραδεκτό ή την ουσία της υπό κρίση υπόθεσης.

Στην πλειονότητα των περιπτώσεων, ο προσφεύγων αιτείται την αναστολή εκτέλεσης απόφασης απέλασης ή έκδοσης.

Το Δικαστήριο κάνει δεκτά αιτήματα λήψης προσωρινών μέτρων μόνο σε εξαιρετικές περιστάσεις, όπου οι προσφεύγοντες σε διαφορετική περίπτωση, θα αντιμετώπιζαν άμεσο κίνδυνο ανεπανόρθωτης βλάβης ενός δικαιώματος της Σύμβασης.¹ Εν συνεχεία, τα μέτρα αυτά υποδεικνύονται στην εγκαλούμενη Κυβέρνηση. Ωστόσο, το Δικαστήριο δύναται επίσης να υποδείξει μέτρα δυνάμει του Άρθρου 39 στους προσφεύγοντες².

---

1. Στην υπόθεση *Rackete και Άλλοι κατά Ιταλίας* (αριθ. 32969/19), για παράδειγμα, το Δικαστήριο αποφάσισε, τον Ιούνιο του 2019, να μην υποδείξει στην ιταλική Κυβέρνηση προσωρινό μέτρο που να επιβάλλει την έκδοση άδειας στους προσφεύγοντες (πολίτες του Νίγηρα, της Γουινέας, του Καμερούν, του Μάλι, της Ακτής Ελεφαντοστού, της Γκάνας, της Μπουρκίνα Φάσο και της Γουινέας-Κονακρύ) προκειμένου να αποβιβαστούν στην Ιταλία από το πλοίο *Sea-Watch 3*. Ταυτόχρονα, όμως, το Δικαστήριο επισήμανε στην Κυβέρνηση ότι αναμένει από τις ιταλικές αρχές να συνεχίσουν να παρέχουν κάθε αναγκαία βοήθεια στα πρόσωπα που επέβαιναν στο πλοίο *Sea-Watch 3*, τα οποία βρίσκονταν σε ευάλωτη κατάσταση λόγω της ηλικίας ή της κατάστασης της υγείας τους (βλ. [δελτίο τύπου](#) της 25ης Ιουνίου 2019).

2. Για παράδειγμα, στην υπόθεση *Ilaşcu και Άλλοι κατά της Δημοκρατίας της Μολδαβίας και της Ρωσίας*, όπου το Δικαστήριο ζήτησε από έναν από τους προσφεύγοντες να διακόψει την απεργία πείνας (βλέπε σκέψη 11 της [απόφασης του Τμήματος Ευρείας Σύνθεσης](#) της 8ης Ιουλίου 2004). Βλέπε επίσης την απόφαση επί της υπόθεσης *Rodić και Άλλοι κατά Βοσνίας και Ερζεγοβίνης*, της 27ης Μαΐου 2008. Πιο πρόσφατα, στην υπόθεση *Saakashvili κατά Γεωργίας* (αριθ. 54641/21), το Δικαστήριο κάλεσε τον προσφεύγοντα να ανακαλέσει την απεργία πείνας που είχε εξαγγείλει και ταυτόχρονα, υπέδειξε στην κυβέρνηση της Γεωργίας την υποχρέωση παροχής στοιχείων σχετικά με την τρέχουσα κατάσταση υγείας του προσφεύγοντος, ώστε να βεβαιωθεί η ασφαλής του διαβίωση στη φυλακή, και να του παρασχεθεί κατάλληλη ιατρική φροντίδα για την περίοδο ανάρρωσης μετά την απεργία πείνας (βλέπε [δελτίο τύπου](#) της 16ης Νοεμβρίου 2021).

Η πρακτική του Δικαστηρίου είναι να εξετάζει κάθε αίτημα κατόπιν εξατομικευμένης εκτιμήσεως και κατά προτεραιότητα μέσω γραπτής διαδικασίας.

Σύμφωνα με το Άρθρο 39 παρ. 2, η αρμοδιότητα του Δικαστηρίου **για την έκδοση αποφάσεων επί αιτημάτων διαταγής ασφαλιστικών μέτρων ασκείται από τους δικαστές υπηρεσίας που διορίζονται σύμφωνα με την παράγραφο 5 του παρόντος Άρθρου ή, κατά περίπτωση, από τον Πρόεδρο του Τμήματος, της Σύνθεσης, τον Πρόεδρο του Τμήματος Ευρείας Σύνθεσης, το Τμήμα Ευρείας Σύνθεσης ή τον Πρόεδρο του Δικαστηρίου.** Οι δικαστές υπηρεσίας είναι οι Αντιπρόεδροι των Τμημάτων που διορίζονται από τον Πρόεδρο του Δικαστηρίου σύμφωνα με το Άρθρο 39 παρ. 5 του Κανονισμού, για να αποφασίζουν επί των αιτημάτων διαταγής προσωρινών μέτρων και έχουν τον πρωτεύοντα ρόλο στη διαδικασία που προβλέπεται στο Άρθρο 39 του Κανονισμού.

Οι αποφάσεις του Δικαστηρίου σχετικά με τα προσωρινά μέτρα κοινοποιούνται στους διαδίκους με τη μορφή αποφάσεων διαταγής. Τα ονόματα των δικαστών που λαμβάνουν αποφάσεις στο πλαίσιο της διαδικασίας που διέπει τα προσωρινά μέτρα αναγράφονται συστηματικά στις αποφάσεις.

Το Δικαστήριο μπορεί να υποδείξει προσωρινά μέτρα μέχρι νεωτέρας, για τη διάρκεια της διαδικασίας ενώπιον του Δικαστηρίου ή για περιορισμένο χρονικό διάστημα, ανάλογα με τις περιστάσεις της υπόθεσης.

Αποφάσεις που σχετίζονται με αιτήματα διαταγής προσωρινών μέτρων, δεν υπόκεινται σε κανένα ένδικο μέσο.

Οι διάδικοι δύνανται ωστόσο, να ζητήσουν από το Δικαστήριο να επανεξετάσει την απόφασή του να υποδείξει προσωρινά μέτρα, εάν θεωρούν ότι τα μέτρα δεν είναι πλέον αναγκαία ή εάν διαθέτουν πληροφορίες οι οποίες δεν ήταν διαθέσιμες κατά τον κρίσιμο χρόνο ή δεν τέθηκαν εγκαίρως στη διάθεση του Δικαστηρίου.

Σε περίπτωση μεταβολής των περιστάσεων, οι προσφεύγοντες μπορούν να υποβάλουν νέο αίτημα διαταγής προσωρινών μέτρων, εφόσον δεν έχει γίνει δεκτό το αρχικό αίτημα.

Η ισχύς ενός μέτρου που έχει διαταχθεί δυνάμει του Άρθρου 39 μπορεί να παύσει ανά πάσα στιγμή με απόφαση του Δικαστηρίου. Ειδικότερα, δεδομένου ότι μια απόφαση διαταγής δυνάμει του Άρθρου 39 συνδέεται με τη διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου, το μέτρο αίρεται σε περίπτωση μη συνέχισης της προσφυγής.

Πεδίο εφαρμογής προσωρινών μέτρων

Στην πράξη, τα προσωρινά μέτρα εφαρμόζονται μόνο σε περιορισμένο αριθμό θεματικών πεδίων³ και η πλειονότητα αυτών αφορά τις διαδικασίες απέλασης και έκδοσης. Συνήθως συνίστανται σε αναστολή εκτέλεσης της απόφασης απέλασης ή έκδοσης του προσφεύγοντος κατά το διάστημα εξέτασης της προσφυγής.⁴

Οι πλέον χαρακτηριστικές υποθέσεις είναι εκείνες στις οποίες, εάν πραγματοποιηθεί η διαδικασία απέλασης ή έκδοσης, οι προσφεύγοντες θα ανησυχούσαν για τη ζωή τους (με συνέπεια να τίθεται ζήτημα εφαρμογής του Άρθρου 2 (δικαίωμα στη ζωή) της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων Ανθρώπου) ή θα υφίσταντο κακομεταχείριση την οποία απαγορεύει το Άρθρο 3 (απαγόρευση των βασανιστηρίων ή της απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης) της Σύμβασης.⁵ Κατ' εξαίρεση, τα μέτρα αυτά μπορούν να υποδεικνύονται ως απάντηση σε ορισμένα αιτήματα σχετικά με το δικαίωμα σε δίκαιη δίκη

3. Ως προς το ζήτημα της εφαρμογής προσωρινών μέτρων σε διακρατικές υποθέσεις, σε καταστάσεις ένοπλων συγκρούσεων, βλέπε το ενημερωτικό δελτίο για τις «[Ένοπλες συγκρούσεις](#)».

4. Βλέπε για παράδειγμα την υπόθεση [Khasanov και Rakhmanov κατά Ρωσίας](#) (αριθ. 28492/15 και 49975/15), όπου οι αποφάσεις διαταγής προσωρινών μέτρων λήφθηκαν στις 6 Ιουνίου και στις 12 Οκτωβρίου 2015, αντιστοίχως, άρθθηκαν στις 29 Απριλίου 2022, με τη δημοσίευση της απόφασης του Τμήματος Ευρείας Σύνθεσης.

5. Βλέπε για παράδειγμα το [δελτίο τύπου](#) της 28ης Νοεμβρίου 2023 σχετικά με την υπόθεση *I.A. κατά Γαλλίας* (αριθ. 40788/23), όπου το Δικαστήριο αποφάσισε να τη λήψη προσωρινού μέτρου, κάνοντας δεκτό το αίτημα ενός Ρώσου πολίτη τσετσενικής καταγωγής για αναστολή της εκτέλεσης της απόφασης απέλασής του στη Ρωσία, φοβούμενος άμεσο κίνδυνο ανεπανόρθωτης βλάβης στα δικαιώματά του σύμφωνα με τα Άρθρα 2

(Άρθρο 6 της Σύμβασης)⁶, το δικαίωμα σεβασμού στην ιδιωτική και οικογενειακή ζωή (Άρθρο 8 της Σύμβασης)⁷ και στην ελευθερία έκφρασης (Άρθρο 10 της Σύμβασης).⁸

Στη νομολογία του Δικαστηρίου, όπως ισχύει επί του παρόντος, οι διατάξεις του Άρθρου 39 του Κανονισμού του Δικαστηρίου δεν εφαρμόζονται, για παράδειγμα, στις ακόλουθες περιπτώσεις: για να αποτραπεί η επικείμενη κατεδάφιση ακινήτου⁹, επικείμενη πτώχευση ή η εκτέλεση υποχρέωσης έκτισης στρατιωτικής θητείας, για να επιτευχθεί η αποφυλάκιση ενός προσφεύγοντος που βρίσκεται στη φυλακή εν αναμονή της απόφασης του Δικαστηρίου σχετικά με τον δίκαιο χαρακτήρα της διαδικασίας, για να διασφαλιστεί η διεξαγωγή δημοψηφίσματος¹⁰, για να αποτραπεί η διάλυση ενός πολιτικού κόμματος¹¹ ή για να «παγώσει» την υιοθέτηση συνταγματικών τροποποιήσεων που επηρεάζουν τη θητεία των μελών της δικαστικής εξουσίας¹².

Υποθέσεις απέλασης ή έκδοσης

Κίνδυνος για τη ζωή ή για βασανιστήρια, απάνθρωπη ή εξευτελιστική τιμωρία ή μεταχείριση

Αιτούντες άσυλο υπό τον φόβο διώξεων, κακομεταχείρισης ή άλλης σοβαρής βλάβης

Κίνδυνος δίωξης για πολιτικούς, εθνικούς ή θρησκευτικούς λόγους

Abdollahi κατά Τουρκίας

3 Νοεμβρίου 2009 (απόφαση – διαγραφή)

Ο προσφεύγων ισχυρίστηκε ότι ήταν μέλος των Μουτζαχεντίν του Λαού του Ιράν και ότι ως εκ τούτου, κινδύνευε να θανατωθεί ή να υποστεί κακομεταχείριση, σε περίπτωση απέλασής του πίσω στο Ιράν.

Το Δικαστήριο έκανε δεκτό το αίτημα διαταγής προσωρινού μέτρου, προκειμένου να αποτραπεί η απέλαση του προσφεύγοντος, εν αναμονή περαιτέρω πληροφοριών. Η εφαρμογή των διατάξεων του Άρθρου 39 του Κανονισμού του Δικαστηρίου άρθηκε μετά την απώλεια της επαφής της Γραμματείας με τον προσφεύγοντα.

F.H. κατά Σουηδίας (αριθ. 32621/06)

20 Ιανουαρίου 2009 (απόφαση επί της ουσίας)

Ο προσφεύγων ισχυρίστηκε ότι σε περίπτωση απέλασής του στο Ιράκ, θα αντιμετώπιζε πραγματικό κίνδυνο θανάτωσης ή βασανιστηρίων ή απάνθρωπης μεταχείρισης λόγω της χριστιανικής του πίστης και της προηγούμενης ιδιότητάς του ως μέλους της Δημοκρατικής Φρουράς και του κόμματος Μπάαθ (*Ba'ath*).

Το Δικαστήριο αποφάσισε να εφαρμόσει διατάξεις του Άρθρου 39 του Κανονισμού του Δικαστηρίου, ζητώντας από τη σουηδική κυβέρνηση να μην απελάσει τον προσφεύγοντα μέχρι νεωτέρας. Η εφαρμογή των διατάξεων του Άρθρου 39 άρθηκε, όταν η απόφαση του Δικαστηρίου με την οποία διαπιστώθηκε ότι η εκτέλεση της διαταγής απέλασης του προσφεύγοντος δεν θα συνιστούσε παραβίαση των Άρθρων 2 ή 3 της Σύμβασης, κατέστη τελεσίδικη.

(δικαίωμα στη ζωή) και 3 (απαγόρευση βασανιστηρίων και απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης) της Σύμβασης.

6. Βλέπε για παράδειγμα την προσφυγή [Othman \(Abu Qatada\) κατά Ηνωμένου Βασιλείου](#) (αριθ. 8139/09), όπου το Δικαστήριο έκανε δεκτό το αίτημα διαταγής προσωρινού μέτρου στις 19 Φεβρουαρίου 2009, προκειμένου να σταματήσει η απομάκρυνση του προσφεύγοντος στην Ιορδανία εν αναμονή της απόφασης του Δικαστηρίου, λόγω πραγματικού κινδύνου, *inter alia*, κατάφωρης αρνησιδικίας, αντιβαίνουσας προς το Άρθρο 6 της Σύμβασης που θα συνεπαγόταν η απομάκρυνσή του.

7. Βλέπε για παράδειγμα, την προσφυγή [Evans κατά Ηνωμένου Βασιλείου](#) (αριθ. 6339/05), όπου το Δικαστήριο αποφάσισε να υποδείξει στην εγκαλούμενη κυβέρνηση, δυνάμει του Άρθρου 39, ότι με την επιφύλαξη οποιασδήποτε απόφασης επί της ουσίας της υπόθεσης, ήταν επιθυμητό, προς όφελος της ομαλής διεξαγωγής της δικαστικής διαδικασίας, η Κυβέρνηση να λάβει τα κατάλληλα μέτρα για να διασφαλίσει ότι τα έμβρυα, που αποτελούσαν το αντικείμενο της υπόθεσης, θα διατηρούνταν έως ότου το Δικαστήριο ολοκλήρωνε την εξέταση της υπόθεσης δυνάμει των διατάξεων του Άρθρου 8 της Σύμβασης.

8. Βλέπε για παράδειγμα, το [δελτίο τύπου](#) της 10ης Μαρτίου 2022, σχετικά με την προσφυγή επί της υπόθεσης *ANO RID Novaya Gazeta και Άλλοι κατά Ρωσίας* (αριθ. 11884/22).

9. Βλέπε για παράδειγμα το [δελτίο τύπου](#) της 1ης Σεπτεμβρίου 2020 σχετικά με την υπόθεση *Upravlinnha Krymskoyi Yeparxhiyi Ukyynskoyi Pravoslavnoyi Tserkvy* (Παράρτημα της Κριμαίας της Ουκρανικής Ορθόδοξης Εκκλησίας του Πατριαρχείου Κιέβου) κατά Ρωσίας, στην οποία η προσφεύγουσα Εκκλησία ζήτησε από το Δικαστήριο να υποδείξει προσωρινά μέτρα για να εμποδίσει τις ρωσικές αρχές να την εκδιώξουν από την έδρα της, έναν Καθεδρικό Ναό στη Συμφερούπολη, και να κατεδαφίσουν ένα άλλο κτήριο της.

10. Βλέπε [δελτίο τύπου](#) της 21ης Δεκεμβρίου 2007 σχετικά με την εσφαλμένη χρήση της διαδικασίας προσωρινών μέτρων.

11. Για παράδειγμα, στην υπόθεση *Sezer κατά Τουρκίας*, το Δικαστήριο απέρριψε αίτημα έκδοσης διαταγής προσωρινών μέτρων, προκειμένου να εμποδιστεί το τουρκικό Συνταγματικό Δικαστήριο να διατάξει τη διάλυση του AKP (*Adalet ve Kalkinma Partisi* – Κόμμα για τη Δικαιοσύνη και την Ανάπτυξη) (βλέπε [δελτίο τύπου](#) της 28ης Ιουλίου 2008).

12. Βλέπε [δελτίο Τύπου](#) της 8ης Ιουλίου 2020 σχετικά με την υπόθεση *Gyulumyan και Άλλοι κατά Αρμενίας*.

Y.P. and L.P. κατά Γαλλίας (αριθ. 32476/06)

1 Σεπτεμβρίου 2010 (απόφαση)

Ο πρώτος προσφεύγων, πολέμιος του καθεστώτος και μέλος του Λευκορωσικού Λαϊκού Μετώπου, τέθηκε υπό κράτηση και δέχθηκε επίθεση σε αρκετές περιπτώσεις από την αστυνομία της Λευκορωσίας. Διέφυγε με την οικογένειά του, περνώντας από διάφορες ευρωπαϊκές χώρες, και υπέβαλε αίτημα ασύλου στη Γαλλία, το οποίο όμως απορρίφθηκε. Οι προσφεύγοντες ισχυρίστηκαν ότι αν επέστρεφαν στη Λευκορωσία, θα κινδύνευαν με φυλάκιση και κακομεταχείριση.

Το Δικαστήριο αποφάσισε να εφαρμόσει διατάξεις του Άρθρου 39 του Κανονισμού του Δικαστηρίου, ζητώντας από τη γαλλική κυβέρνηση να μην απελάσει τους προσφεύγοντες εν αναμονή της έκβασης της διαδικασίας ενώπιον του. Η εφαρμογή των διατάξεων του Άρθρου 39 άρθηκε, όταν η απόφαση του Δικαστηρίου με την οποία διαπιστώθηκε ότι η εκτέλεση της διαταγής απέλασης των προσφευγόντων θα οδηγούσε σε παραβίαση του Άρθρου 3 της Σύμβασης, κατέστη τελεσίδικη.

M.A. κατά Ελβετίας (αριθ. 52589/13)

18 Νοεμβρίου 2014 (απόφαση)

Ο προσφεύγων, Ιρανός πολίτης, ισχυρίστηκε ότι αν αναγκαζόταν να επιστρέψει στο Ιράν, θα αντιμετώπιζε πραγματικό και σοβαρό κίνδυνο να συλληφθεί και να βασανιστεί, εξαιτίας της ενεργού συμμετοχής του σε διαδηλώσεις κατά του ιρανικού καθεστώτος.

Η εκτέλεση απόφασης απέλασης του προσφεύγοντος ανεστάλη, βάσει προσωρινού μέτρου που χορηγήθηκε από το Δικαστήριο τον Σεπτέμβριο του 2013, δυνάμει του Άρθρου 39 του Κανονισμού του, το οποίο υπέδειξε στην Ελβετική Κυβέρνηση την απαγόρευση απέλασης του προσφεύγοντος κατά τη διάρκεια της διαδικασίας ενώπιον του Δικαστηρίου. Η εφαρμογή των διατάξεων του Άρθρου 39 άρθηκε, όταν η απόφαση του Δικαστηρίου με την οποία διαπιστώθηκε ότι η εκτέλεση της διαταγής απέλασης του προσφεύγοντος θα οδηγούσε σε παραβίαση του Άρθρου 3 της Σύμβασης, κατέστη τελεσίδικη.

W.H. κατά Σουηδίας (αριθ. 49341/10)

8 Απριλίου 2015 (Τμήμα Ευρείας Σύνθεσης – απόφαση)

Η παρούσα υπόθεση αφορούσε την απειλούμενη απέλαση μιας αιτούσας άσυλο από τη Σουηδία στο Ιράκ, όπου ισχυρίστηκε ότι θα κινδύνευε να υποστεί κακομεταχείριση ως μόνη γυναίκα ανήκουσα στο Μανδαϊκό δόγμα, μια ευάλωτη εθνοτική/θρησκευτική μειονότητα.

Στην παρούσα υπόθεση, η εκτέλεση απόφασης απέλασης της προσφεύγουσας ανεστάλη βάσει αιτήματος διαταγής προσωρινού μέτρου που έγινε δεκτό από το Δικαστήριο δυνάμει του Άρθρου 39 του Κανονισμού του, το οποίο υπέδειξε στη σουηδική κυβέρνηση την απαγόρευση απέλασης της προσφεύγουσας στο Ιράκ, ενόσω το Δικαστήριο εξέταζε την υπόθεσή της. Τον Οκτώβριο του 2014, η προσφεύγουσα έλαβε άδεια μόνιμης παραμονής στη Σουηδία και, κατόπιν αυτής της απόφασης, ισχυρίστηκε ότι δεν επιθυμούσε πλέον να εμμένει στην εκδίκαση της προσφυγής της ενώπιον του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου. Ως εκ τούτου, το Δικαστήριο εκτίμησε ότι το ζήτημα είχε επιλυθεί σε εθνικό επίπεδο και αποφάσισε να διαγράψει την προσφυγή από τον κατάλογο των υποθέσεων προς εκδίκαση ενώπιον του Δικαστηρίου.

F.G. κατά Σουηδίας (αριθ. 43611/11)

23 Μαρτίου 2016 (Τμήμα Ευρείας Σύνθεσης – απόφαση)

Η παρούσα υπόθεση αφορούσε την άρνηση χορήγησης ασύλου σε Ιρανό πολίτη που ασπάστηκε τον Χριστιανισμό στη Σουηδία, ο οποίος ισχυρίστηκε ότι σε περίπτωση απέλασης του στο Ιράν, θα διέτρεχε πραγματικό κίνδυνο να διωχθεί και να τιμωρηθεί ή να καταδικαστεί σε θάνατο.

Στην παρούσα υπόθεση, η εκτέλεση απόφασης απέλασης του προσφεύγοντος ανεστάλη βάσει αιτήματος διαταγής προσωρινού μέτρου που έγινε δεκτό τον Οκτώβριο του 2011 από το Δικαστήριο δυνάμει του άρθρου 39 του Κανονισμού του, το οποίο υπέδειξε στη σουηδική κυβέρνηση την απαγόρευση της απέλασης του προσφεύγοντος στο Ιράν, ενόσω το Δικαστήριο εξέταζε την υπόθεσή του. Με απόφαση του Τμήματος Ευρείας Σύνθεσης, το Δικαστήριο έκρινε ότι δεν θα συνιστούσε παραβίαση του Άρθρου 2 (δικαίωμα στη ζωή) και του Άρθρου 3 (απαγόρευση των βασανιστηρίων και της απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης) της Σύμβασης, λόγω του πολιτικού παρελθόντος του προσφεύγοντος στο Ιράν, η απέλασή του στη χώρα καταγωγής του, και ότι θα συνιστούσε παραβίαση των Άρθρων 2 και 3 της Σύμβασης, η επιστροφή του προσφεύγοντος στο Ιράν, χωρίς οι

σουηδικές αρχές να επανεκτιμήσουν τις συνέπειες της θρησκευτικής του μεταστροφής.

Κίνδυνος κακομεταχείρισης που σχετίζεται με τον σεξουαλικό προσανατολισμό

M.E. κατά Σουηδίας (αριθ. 71398/12)

8 Απριλίου 2015 (Τμήμα Ευρείας Σύνθεσης – απόφαση)

Η παρούσα υπόθεση αφορούσε την απειλούμενη απέλαση ενός αιτούντος άσυλο από τη Σουηδία στη Λιβύη, όπου ισχυρίστηκε ότι θα διέτρεχε σε κίνδυνο να διωχθεί και να υποστεί κακομεταχείριση, επειδή είναι ομοφυλόφιλος.

Στην παρούσα υπόθεση, το Δικαστήριο αποφάσισε να υποδείξει στη σουηδική κυβέρνηση, δυνάμει του Άρθρου 39 του Κανονισμού του Δικαστηρίου, την απαγόρευση απέλασης του προσφεύγοντος στη Λιβύη, μέχρι νεωτέρας. Τον Δεκέμβριο του 2014 ο προσφεύγων έλαβε άδεια παραμονής στη Σουηδία. Το Δικαστήριο εκτίμησε ότι η πιθανότητα παραβίασης του Άρθρου 3 της Σύμβασης είχε πλέον εκλείψει και ότι η υπόθεση είχε συνεπώς επιλυθεί σε εθνικό επίπεδο. Ως εκ τούτου, αποφάσισε να διαγράψει την προσφυγή από τον κατάλογο των υποθέσεων προς εκδίκαση ενώπιον του Δικαστηρίου

Βλέπε επίσης, μεταξύ άλλων: **A.S.B. κατά Ολλανδίας (αριθ. 4854/12)**, απόφαση της 10ης Ιουλίου 2012, **A.E. κατά Φινλανδίας (αριθ. 30953/11)**, απόφαση της 22ης Σεπτεμβρίου 2015.

Κίνδυνος λιθοβολισμού για διάπραξη μοιχείας

Jabari κατά Τουρκίας

11 Ιουλίου 2000 (απόφαση)

Η προσφεύγουσα διέφυγε στην Τουρκία από το Ιράν το 1997, υπό τον φόβο ότι θα καταδικαζόταν για διάπραξη μοιχείας, η οποία αποτελεί αδίκημα σύμφωνα με τον ισλαμικό νόμο, και θα της επιβαλλόταν η ποινή του θανάτου δια λιθοβολισμού ή μαστιγώματος. Ενώπιον του Δικαστηρίου, κατήγγειλε ειδικότερα ότι το δικαίωμά της να μην υποστεί κακομεταχείριση θα παραβιαζόταν σε περίπτωση απέλασής της στο Ιράν.

Το Δικαστήριο αποφάσισε να εφαρμόσει διατάξεις του Άρθρου 39 του Κανονισμού του Δικαστηρίου, ζητώντας από τη τουρκική κυβέρνηση να μην απελάσει την προσφεύγουσα εν αναμονή της έκβασης της διαδικασίας ενώπιον του. Η εφαρμογή των διατάξεων του Άρθρου 39 άρθηκε όταν η απόφαση του Δικαστηρίου με την οποία διαπιστώθηκε ότι η εκτέλεση της διαταγής απέλασης της προσφεύγουσας θα οδηγούσε σε παραβίαση του Άρθρου 3 της Σύμβασης, κατέστη τελεσίδικη.

Κίνδυνος ακρωτηριασμού των γεννητικών οργάνων

Abraham Lunguli κατά Σουηδίας

1 Ιουλίου 2003 (απόφαση διαγραφής)

Η προσφεύγουσα ισχυρίστηκε ότι κινδύνευε με ακρωτηριασμό των γεννητικών οργάνων, σε περίπτωση επιστροφής της στην Τανζανία.

Το Δικαστήριο αποφάσισε να εφαρμόσει διατάξεις του Άρθρου 39 του Κανονισμού του Δικαστηρίου, ζητώντας από τη σουηδική κυβέρνηση να μην απελάσει την προσφεύγουσα εν αναμονή της έκβασης της διαδικασίας ενώπιον του. Η υπόθεση διαγράφηκε από τον κατάλογο των υποθέσεων προς εκδίκαση από το Δικαστήριο μετά τη χορήγηση στην προσφεύγουσα άδειας μόνιμης διαμονής στη Σουηδία.

Βλέπε επίσης: **Collins και Akaziebie κατά Σουηδίας**, απόφαση (απαράδεκτη) της 8ης Μαρτίου 2007, **Izevbekhai κατά Ιρλανδίας**, απόφαση (απαράδεκτη) της 17ης Μαΐου 2011, **Omeredo κατά Αυστρίας**, απόφαση (απαράδεκτη) της 20ης Σεπτεμβρίου 2011, **Sow κατά Βελγίου**, απόφαση της 19ης Ιανουαρίου 2016.

Κίνδυνος κοινωνικού αποκλεισμού

Hossein Kheel κατά Ολλανδίας

16 Δεκεμβρίου 2008 (απόφαση διαγραφής)

Η προσφεύγουσα, Αφγανή πολίτης, αντιμετώπιζε το ενδεχόμενο απέλασής της στο Αφγανιστάν, χωρίς τον σύζυγο και τα παιδιά της, οι οποίοι ήταν οι οποίοι ήταν Ολλανδοί πολίτες.

Λαμβάνοντας υπόψη την πληθώρα πληροφοριών σχετικά με την ευάλωτη κατάσταση των γυναικών που ζουν μόνες στο Αφγανιστάν και την παρατήρηση της προσφεύγουσας, ότι δεν είχε κανέναν άνδρα συγγενή που θα μπορούσε να την προστατεύσει, το Δικαστήριο

αποφάσισε να εφαρμόσει το Άρθρο 39 του Κανονισμού του Δικαστηρίου και να αιτηθεί από τις αρχές να μην την απελάσουν έως ότου η προσφυγή της εξεταστεί από το Δικαστήριο. Το μέτρο άρθηκε αφού η ολλανδική κυβέρνηση χορήγησε στην προσφεύγουσα άδεια παραμονής.

Βλέπε επίσης: **[N. κατά Σουηδίας \(αριθ. 23505/09\)](#)**, απόφαση της 20ης Ιουλίου 2010, σχετικά με τον κίνδυνο κακομεταχείρισης γυναίκας που βρίσκεται σε διάσταση με τον σύζυγό της, σε περίπτωση απέλασής της στο Αφγανιστάν.

Κίνδυνος σεξουαλικής εκμετάλλευσης

[M. κατά Ηνωμένου Βασιλείου \(αριθ. προσφυγής 16081/08\)](#)

1 Δεκεμβρίου 2009 (απόφαση διαγραφής)

Η προσφεύγουσα ισχυρίστηκε ότι είχε υπάρξει θύμα εμπορίας ανθρώπων και εξαναγκάστηκε σε πορνεία στη χώρα καταγωγής της, την Ουγκάντα. Ισχυρίστηκε ότι κινδύνευε να εντοπιστεί από τους διακινητές και να υποβληθεί εκ νέου σε σεξουαλική εκμετάλλευση σε περίπτωση απέλασής της.

Το Δικαστήριο αποφάσισε να εφαρμόσει διατάξεις του Άρθρου 39 του Κανονισμού του Δικαστηρίου, ζητώντας από την Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου, να μην απελάσει την προσφεύγουσα εν αναμονή της έκβασης της διαδικασίας ενώπιον του. Η προσφυγή τελικά διαγράφηκε, αφού η Κυβέρνηση και η προσφεύγουσα κατέληξαν σε φιλικό διακανονισμό.

Υποθέσεις απέλασης βασιζόμενες σε υγειονομικά / ιατρικά δεδομένα

[D. κατά Ηνωμένου Βασιλείου \(αριθ. προσφυγής 30240/96\)](#)

2 Μαΐου 1997 (απόφαση)

Ο προσφεύγων, ο οποίος είχε διαγνωστεί ως θετικός στον ιό *HIV* (ιό της ανθρώπινης ανοσολογικής ανεπάρκειας) και ως πάσχων από το σύνδρομο επίκτητης ανοσολογικής ανεπάρκειας (*AIDS*), υποστήριξε ότι η απομάκρυνσή του στο *St Kitts*, θα τον εξέθετε σε απάνθρωπη και εξευτελιστική μεταχείριση.

Το Δικαστήριο εφάρμοσε τις διατάξεις του Άρθρου 39 του Κανονισμού του, αιτούμενο από την Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου να μην απελάσει τον προσφεύγοντα, ο οποίος ήταν οροθετικός και σε προχωρημένο στάδιο ασθένειας, διότι δεν θα μπορούσε να λάβει ιατρική περίθαλψη σε περίπτωση μεταφοράς του στη χώρα προορισμού του. Στην παρούσα υπόθεση, το Δικαστήριο έλαβε υπόψη του τις «ιδιαίτερα εξαιρετικές περιστάσεις» και τους «επιτακτικούς ανθρωπιστικούς λόγους»: ο προσφεύγων ήταν σε κατάσταση κρίσιμη για την υγεία του και φαινόταν να κινδυνεύει να πεθάνει, δεν μπορούσε να εξασφαλίσει καμία νοσηλευτική ή ιατρική περίθαλψη στη χώρα καταγωγής του και δεν είχε οικογένεια εκεί που να θέλει ή να μπορεί να τον φροντίσει ή να του παράσχει έστω και ένα βασικό επίπεδο σίτισης, στέγασης ή κοινωνικής υποστήριξης.

[N. κατά Ηνωμένου Βασιλείου \(αριθ. προσφυγής 26565/05\)](#)

27 Μαΐου 2008 (Τμήμα Ευρείας Σύνθεσης – απόφαση)

Η προσφεύγουσα, η οποία ήταν οροθετική, ισχυρίστηκε ότι η επιστροφή της στην Ουγκάντα θα την υπέβαλε σε δεινά και θα οδηγούσε στον πρόωρο θάνατό της, γεγονός που ισοδυναμεί με απάνθρωπη και εξευτελιστική μεταχείριση.

Το Δικαστήριο αποφάσισε να εφαρμόσει διατάξεις του Άρθρου 39 του Κανονισμού του Δικαστηρίου, ζητώντας από την Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου, να μην απελάσει την προσφεύγουσα εν αναμονή της έκβασης της διαδικασίας ενώπιον του. Συμπεραίνοντας στην απόφασή του ότι η υπόθεση της προσφεύγουσας δεν παρουσίαζε «ιδιαίτερα εξαιρετικές περιστάσεις», το Δικαστήριο διαπίστωσε ότι η εκτέλεση της απόφασης απομάκρυνσής της στην Ουγκάντα δεν θα οδηγούσε σε παραβίαση του Άρθρου 3 της Σύμβασης.

[Paposhvili κατά Βελγίου](#)

13 Δεκεμβρίου 2016 (Τμήμα Ευρείας Σύνθεσης – απόφαση)

Η παρούσα υπόθεση αφορούσε απόφαση απέλασης του προσφεύγοντος στη Γεωργία, η οποία εκδόθηκε ταυτόχρονα με απόφαση απαγόρευσης επανεισόδου στο Βέλγιο. Ο προσφεύγων, ο οποίος έπασχε από διάφορες σοβαρές ιατρικές παθήσεις, συμπεριλαμβανομένης της χρόνιας λεμφοκυτταρικής λευχαιμίας και της φυματίωσης, ισχυρίστηκε ειδικότερα ότι υπήρχαν βάσιμοι λόγοι για να πιστεύει ότι σε περίπτωση απέλασής του στη Γεωργία θα κινδύνευε πραγματικά να υποστεί απάνθρωπη και εξευτελιστική μεταχείριση και να οδηγηθεί σε πρόωρο θάνατο. Πέθανε τον Ιούνιο του 2016.

Ακολούθως, οι συγγενείς του προχώρησαν στην εκδίκαση της υπόθεσής του ενώπιον του Δικαστηρίου.

Τον Ιούλιο του 2010, σύμφωνα με τις διατάξεις του Άρθρου 39 του Κανονισμού του Δικαστηρίου, το Δικαστήριο ζήτησε από τη βελγική κυβέρνηση να μην απομακρύνει τον προσφεύγοντα εν αναμονή της έκβασης της διαδικασίας ενώπιον της Επιτροπής Προσφυγών Αλλοδαπών. Με την απόφαση του, το Τμήμα Ευρείας Σύνθεσης έκρινε ειδικότερα ότι θα υπήρχε παραβίαση του Άρθρου 3 της Σύμβασης, σε περίπτωση μετακίνησης του προσφεύγοντος στη Γεωργία, χωρίς οι βελγικές αρχές να έχουν προβεί σε εκτίμηση του κινδύνου που αντιμετώπιζε, υπό το φως των πληροφοριών σχετικά με την κατάσταση της υγείας του και την ύπαρξη κατάλληλης θεραπείας στη Γεωργία.

Khachaturon κατά Αρμενίας

24 Ιουνίου 2021 (απόφαση)

Η παρούσα υπόθεση αφορούσε την απόφαση των αρμενικών αρχών να εκδώσουν τον προσφεύγοντα στη Ρωσία, όπου εκκρεμούσαν ποινικές διαδικασίες για απόπειρα δωροδοκίας εναντίον του. Ο προσφεύγων, ο οποίος αντιμετώπιζε προβλήματα υγείας προερχόμενα από παρελθοντικό εγκεφαλικό επεισόδιο, ισχυρίστηκε ότι η κατάσταση της υγείας του δεν τον καθιστούσε ικανό να μετακινηθεί είτε αεροπορικώς είτε διά ξηράς.

Τον Νοέμβριο του 2017, το Δικαστήριο έκανε δεκτό το αίτημα του προσφεύγοντος για διαταγή προσωρινού μέτρου δυνάμει του Άρθρου 39 του Κανονισμού του Δικαστηρίου και, αφού εξέτασε τις καταθέσεις των διαδίκων επί του θέματος, αποφάσισε, τον Φεβρουάριο του 2018, να διατηρήσει το μέτρο. Με την απόφασή του, το Δικαστήριο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι θα υπήρχε παραβίαση του Άρθρου 3 της Σύμβασης σε περίπτωση έκδοσης του προσφεύγοντος στη Ρωσία, χωρίς οι αρμενικές αρχές να έχουν προβεί σε εκτίμηση του κινδύνου που αντιμετώπιζε, δεδομένων των πληροφοριών σχετικά με την κατάσταση της υγείας του.

Κίνδυνος καταδικαστικής απόφασης ποινής σε θάνατο ή ισόβια κάθειρξη, σε περίπτωση έκδοσης¹³

Öcalan κατά Τουρκίας

12 Μαΐου 2005 (Τμήμα Ευρείας Σύνθεσης – απόφαση)

Στην παρούσα υπόθεση, στις 30 Νοεμβρίου 1999, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο αποφάσισε να εφαρμόσει τις διατάξεις του Άρθρου 39 του Κανονισμού του Δικαστηρίου, αιτούμενο από την τουρκική Κυβέρνηση να λάβει όλα τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να διασφαλίσει ότι η καταδικαστική απόφαση σε θανατική ποινή σε βάρος του προσφεύγοντος δεν θα εκτελεστεί, ώστε να μπορέσει το Δικαστήριο να προχωρήσει αποτελεσματικά στην εξέταση του παραδεκτού και του βάσιμου των καταγγελιών του προσφεύγοντος, στο πλαίσιο της Σύμβασης. Ύστερα από την κατάργηση, στο τουρκικό δίκαιο, της θανατικής ποινής εν κairώ ειρήνης, τον Αύγουστο του 2002, το Δικαστήριο Κρατικής Ασφάλειας της Άγκυρας μετέτρεψε, τον Οκτώβριο του 2002, τη θανατική ποινή του προσφεύγοντος σε ισόβια κάθειρξη.

Nivette κατά Γαλλίας

3 Ιουλίου 2001 (απόφαση επί του παραδεκτού)

Ο προσφεύγων, Αμερικανός πολίτης, ο οποίος ήταν ύποπτος για τη δολοφονία της φίλης του, ισχυρίστηκε ειδικότερα ότι η έκδοσή του στις Ηνωμένες Πολιτείες θα συνιστούσε παραβίαση του Άρθρου 3 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.

Στην παρούσα υπόθεση, το Δικαστήριο αποφάσισε να εφαρμόσει τις διατάξεις του Άρθρου 39 του Κανονισμού του Δικαστηρίου. Ωστόσο, το προσωρινό μέτρο άρθηκε, αφού το Δικαστήριο έκρινε επαρκείς τις διαβεβαιώσεις που έλαβε η γαλλική κυβέρνηση από τις αρχές των Ηνωμένων Πολιτειών, αναφορικά με την απαλλαγή του προσφεύγοντος από καταδικαστική απόφαση θανατικής ποινής ή ισόβιας κάθειρξης σε βάρος του.

13. Βλέπε επίσης τα θεματικά δελτία με τίτλους [«Κατάργηση της θανατικής ποινής»](#) και [«Έκδοση και ισόβια κάθειρξη»](#).

Babar Ahmad και Άλλοι κατά Ηνωμένου Βασιλείου

10 Απριλίου 2012 (απόφαση)

Οι προσφεύγοντες παραπέμφθηκαν με μια σειρά κατηγοριών περί τρομοκρατίας στις Ηνωμένες Πολιτείες, οι οποίες ζήτησαν την έκδοσή τους. Η καταγγελία τους αφορούσε τον κίνδυνο έκτισης της ποινής φυλάκισής τους σε φυλακή υψίστης ασφαλείας, όπου θα υποβάλλονταν σε ειδικά διοικητικά μέτρα, καθώς και τον κίνδυνο να τους επιβληθεί ποινή ισόβιας κάθειρξης, αμετάβλητης διάρκειας.

Στην παρούσα υπόθεση, το Δικαστήριο αποφάσισε να εφαρμόσει τις διατάξεις του Άρθρου 39 του Κανονισμού του Δικαστηρίου. Η εφαρμογή των διατάξεων του Άρθρου 39 άρθηκε, αφού το Δικαστήριο διαπίστωσε με την απόφασή του, ότι δεν θα υπήρχε παραβίαση του Άρθρου 3 της Σύμβασης, συνεπεία της διάρκειας των πιθανών ποινών των προσφευγόντων σε περίπτωση έκδοσής τους στις Ηνωμένες Πολιτείες.

Κίνδυνος κατάφωρης αρνησιδικίας

Οι διατάξεις του Άρθρου 39 του Κανονισμού του Δικαστηρίου μπορούν επίσης να εφαρμοστούν σε υποθέσεις που εμπίπτουν στα Άρθρα 5 (δικαίωμα στην προσωπική ελευθερία και ασφάλεια) και 6 (δικαίωμα σε δίκαιη δίκη) της Σύμβασης, όταν υπάρχει κίνδυνος «κατάφωρης αρνησιδικίας» σε περίπτωση απέλασης ή έκδοσης.

Soering κατά Ηνωμένου Βασιλείου

7 Ιουλίου 1989 (απόφαση)

Στην παρούσα υπόθεση, το Δικαστήριο υπέδειξε στην Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου, δυνάμει του Άρθρου 39 του Κανονισμού του Δικαστηρίου, ότι θα ήταν προτιμότερο να μην εκδοθεί ο προσφεύγων στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής, ενόσω η δικαστική διαδικασία εκκρεμούσε ενώπιόν του. Το Δικαστήριο στην εκδοθείσα επί της ουσίας απόφασή του, εξήγησε ότι ένα ζήτημα θα μπορούσε κατ' εξαίρεση να τεθεί δυνάμει του Άρθρου 6 της Σύμβασης, κατόπιν απόφασης έκδοσης στις περιπτώσεις που ο καταζητούμενος έχει υποστεί ή κινδυνεύει να υποστεί κατάφωρη άρνηση δίκαιης δίκης στην αιτούσα χώρα. Ωστόσο, από τα γεγονότα της παρούσας υπόθεσης δεν διαφαινόταν τέτοιος κίνδυνος.

Othman (Abu Qatada) κατά Ηνωμένου Βασιλείου

17 Ιανουαρίου 2012 (απόφαση)

Ο προσφεύγων, Ιορδανός πολίτης, ύποπτος για διασυνδέσεις με την Αλ Κάιντα, ισχυρίστηκε ειδικότερα ότι αντιμετώπιζε πραγματικό κίνδυνο να υποστεί κατάφωρη αρνησιδικία σε περίπτωση απέλασής του, λόγω της ενδεχόμενης χρησιμοποίησης, σε νέα δίκη, αποδεικτικών στοιχείων που αποκτήθηκαν με χρήση βασανιστηρίων.

Το Δικαστήριο υπέδειξε στην Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου, δυνάμει του Άρθρου 39 του Κανονισμού του, προσωρινό μέτρο για να αποτρέψει την απέλαση του προσφεύγοντος μέχρι να εξετάσει την αίτησή του. Το Δικαστήριο, στην απόφαση που εξέδωσε ως προς το βάσιμο της υπόθεσης, κατέληξε για πρώτη φορά στο συμπέρασμα ότι η απέλαση θα συνιστούσε παραβίαση του Άρθρου 6 της Σύμβασης. Η διαπίστωση αυτή αντανάκλασε τη διεθνή συναίνεση κατά την οποία η αποδοχή αποδεικτικών στοιχείων που αποκτήθηκαν με χρήση βασανιστηρίων ήταν ασυμβίβαστη με το δικαίωμα σε δίκαιη δίκη.

Βλέπε επίσης: [Ismoilov και Άλλοι κατά Ρωσίας](#), απόφαση της 24ης Απριλίου 2008.¹⁴

Κίνδυνος για την ιδιωτική και οικογενειακή ζωή

Κατ' εξαίρεση, το Άρθρο 39 του Κανονισμού του Δικαστηρίου έχει εφαρμοστεί σε υποθέσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Άρθρου 8 (δικαίωμα σεβασμού της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής) της Σύμβασης, όταν υπάρχει άμεσος κίνδυνος ανεπανόρθωτης βλάβης της ιδιωτικής ή οικογενειακής ζωής.

Amrollahi κατά Δανίας

11 Ιουλίου 2002 (απόφαση)

Ο προσφεύγων ισχυρίστηκε ότι η απέλασή του στο Ιράν θα διέκοπτε τους οικογενειακούς δεσμούς του με τη Δανή σύζυγό του, τα δύο παιδιά του και τη σύζυγο του γιού του, καθώς δεν θα μπορούσαν να τον ακολουθήσουν εκεί.

Στην παρούσα υπόθεση το Δικαστήριο αποφάσισε να εφαρμόσει τις διατάξεις του Άρθρου 39 του Κανονισμού του Δικαστηρίου προκειμένου να απαγορευθεί η απέλαση του προσφεύγοντος έως ότου εξεταστεί η προσφυγή του. Το Δικαστήριο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η απέλασή του στο Ιράν θα συνιστούσε παραβίαση του Άρθρου 8 της Σύμβασης.

Ιδιαίτερη κατάσταση απέλασης / εκδόσεις σε άλλο Συμβαλλόμενο Κράτος της Σύμβασης

Αν και τεκμαίρεται ότι τα Συμβαλλόμενα Κράτη παρέχουν τις απαραίτητες εγγυήσεις για να διασφαλίσουν ότι ένα πρόσωπο δεν θα υποστεί κακομεταχείριση και ότι θα συνεχίσει να απολαμβάνει τα δικαιώματα της Σύμβασης μετά τη μετακίνηση σε οποιοδήποτε από αυτά, το Άρθρο 39 του Κανονισμού του Δικαστηρίου έχει εφαρμοστεί, σε ορισμένες περιπτώσεις, προκειμένου να αποτραπεί η απέλαση ενός προσώπου σε άλλο κράτος του Συμβουλίου της Ευρώπης.¹⁵

14. Στις 16 Σεπτεμβρίου 2022 η Ρωσική Ομοσπονδία έπαψε να είναι Συμβαλλόμενο Μέρος της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου («η Σύμβαση»).

15. Βλέπε το http://www.echr.coe.int/Documents/FS_Dublin_ENG.pdf ενημερωτικό δελτίο «Υποθέσεις Δουβλίνου». Βλέπε επίσης, μεταξύ άλλων: [Shamayev και Άλλοι κατά Γεωργίας και Ρωσίας](#), απόφαση της 12ης Απριλίου 2005 [Avcisoy κατά Ηνωμένου Βασιλείου](#), απόφαση (διαγραφή) της 19ης Φεβρουαρίου 2002, [Gasayev](#)

Θεματικό Δελτίο - Προσωρινά Μέτρα

[κατά Ισπανίας](#), απόφαση (απαράδεκτη) της 17ης Φεβρουαρίου 2009.

Άλλες αιτήσεις προσωρινών μέτρων

Πρόσωπα που έχουν καταδικαστεί σε θάνατο

Saadoune κατά Ρωσίας και Ουκρανίας (αριθ. 28944/22)¹⁶

Εκκρεμείς αιτήσεις – προσωρινά μέτρα που υποδείχθηκαν στις 16 Ιουνίου 2022

Η παρούσα υπόθεση αφορά έναν Μαροκινό πολίτη, μέλος των Ένοπλων Δυνάμεων της Ουκρανίας, ο οποίος παραδόθηκε στις ρωσικές δυνάμεις κατά τη διάρκεια των πρόσφατων εχθροπραξιών και έκτοτε καταδικάστηκε σε θάνατο στη λεγόμενη «Λαϊκή Δημοκρατία του Ντονέτσκ». Στις 14 Ιουνίου 2022, ο εκπρόσωπος του προσφεύγοντος υπέβαλε αίτημα στο Δικαστήριο, δυνάμει του Άρθρου 39 του Κανονισμού του Δικαστηρίου, με σκοπό τη διασφάλιση των δικαιωμάτων του σύμφωνα με τη Σύμβαση.

Το Δικαστήριο υπέδειξε ειδικότερα στην Κυβέρνηση της Ρωσικής Ομοσπονδίας, δυνάμει του Άρθρου 39 του Κανονισμού του Δικαστηρίου, ότι όφειλε να διασφαλίσει την αποτροπή εκτέλεσης της θανατικής ποινής που επιβλήθηκε στον προσφεύγοντα, να εγγυηθεί τις κατάλληλες συνθήκες κράτησής του και να του παράσχει κάθε αναγκαία ιατρική βοήθεια και φαρμακευτική αγωγή. Το Δικαστήριο υπέδειξε επίσης στην κυβέρνηση της Ουκρανίας να διασφαλίσει, στο μέτρο του δυνατού, τον σεβασμό των συμβατικών δικαιωμάτων του προσφεύγοντος.

Pinner κατά Ρωσίας και Ουκρανίας (αριθ. 31217/22) και Aslin κατά Ρωσίας και Ουκρανίας (αριθ. 31233/22)¹⁷

Εκκρεμείς προσφυγές – προσωρινά μέτρα που υποδείχθηκαν στις 29 Ιουνίου 2022

Οι εν λόγω προσφυγές αφορούν δύο Βρετανούς πολίτες, μέλη των Ένοπλων Δυνάμεων της Ουκρανίας, οι οποίοι παραδόθηκαν στις ρωσικές δυνάμεις κατά τη διάρκεια των πρόσφατων εχθροπραξιών και έκτοτε καταδικάστηκαν σε θάνατο στη λεγόμενη «Λαϊκή Δημοκρατία του Ντονέτσκ». Στις 27 Ιουνίου 2022 οι εκπρόσωποι των προσφευγόντων κατέθεσαν ενώπιον του Δικαστηρίου τα αιτήματά τους δυνάμει του Άρθρου 39 του Κανονισμού του Δικαστηρίου για τη διασφάλιση των δικαιωμάτων τους που απορρέουν από τη Σύμβαση.

Το Δικαστήριο υπέδειξε ειδικότερα στην Κυβέρνηση της Ρωσικής Ομοσπονδίας, δυνάμει του Άρθρου 39 του Κανονισμού του Δικαστηρίου, ότι όφειλε να διασφαλίσει την αποτροπή εκτέλεσης της θανατικής ποινής που επιβλήθηκε στους προσφεύγοντες, να εγγυηθεί τις κατάλληλες συνθήκες κράτησής τους και να τους παράσχει κάθε αναγκαία ιατρική βοήθεια και φαρμακευτική αγωγή. Το Δικαστήριο υπέδειξε επίσης στην κυβέρνηση της Ουκρανίας να διασφαλίσει, στο μέτρο του δυνατού, τον σεβασμό των συμβατικών δικαιωμάτων των προσφευγόντων.

16. Στις 16 Σεπτεμβρίου 2022 η Ρωσική Ομοσπονδία έπαψε να είναι Συμβαλλόμενο Μέρος της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.

17. Στις 16 Σεπτεμβρίου 2022 η Ρωσική Ομοσπονδία έπαψε να είναι Συμβαλλόμενο Μέρος της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.

Κρατούμενοι

Κοτσάφτης κατά Ελλάδα

12 Ιουνίου 2008 (απόφαση)

Η παρούσα υπόθεση αφορούσε τις συνθήκες κράτησης κρατούμενου ο οποίος έπασχε από κίρρωση του ήπατος, που προκλήθηκε από Ηπατίτιδα Β και την ελλιπή παροχή κατάλληλης ιατρικής του φροντίδας.

Στην παρούσα υπόθεση, το Δικαστήριο ζήτησε από την Ελλάδα να εκδώσει απόφαση μεταφοράς του προσφεύγοντος σε εξειδικευμένο ιατρικό κέντρο, ώστε να υποβληθεί σε όλες τις απαραίτητες εξετάσεις και να παραμείνει στο νοσοκομείο έως ότου οι γιατροί του κρίνουν ότι μπορεί να επιστρέψει στη φυλακή, χωρίς να τίθεται σε κίνδυνο η ζωή του.

Paladi κατά της Δημοκρατίας της Μολδαβίας

10 Μαρτίου 2009 (Τμήμα Ευρείας Σύμβασης – απόφαση)

Ο προσφεύγων, ο οποίος έπασχε από διάφορες σοβαρές ασθένειες, κατήγγειλε ειδικότερα ότι παρά τις συστάσεις των γιατρών, δεν του παρασχέθηκε η κατάλληλη ιατρική περίθαλψη κατά τη διάρκεια της κράτησής του, εν αναμονή της δίκης.

Στην παρούσα υπόθεση, το Δικαστήριο αποφάσισε να υποδείξει στην κυβέρνηση της Μολδαβίας προσωρινό μέτρο δυνάμει του Άρθρου 39 του Κανονισμού του Δικαστηρίου, με σκοπό να διασφαλιστεί η συνέχιση της θεραπείας του προσφεύγοντος σε εξειδικευμένο νοσοκομείο, έως ότου το Δικαστήριο μπορέσει να εξετάσει την υπόθεση.

Aleksanyan κατά Ρωσίας¹⁸

22 Δεκεμβρίου 2008 (απόφαση)

Η παρούσα υπόθεση αφορούσε ειδικότερα την έλλειψη παροχής ιατρικής βοήθειας σε έναν οροθετικό κρατούμενο.

Εν προκειμένω, το Δικαστήριο κάλεσε τη ρωσική κυβέρνηση, δυνάμει του Άρθρου 39 του Κανονισμού του Δικαστηρίου, να εξασφαλίσει αμέσως, με τα κατάλληλα μέσα, τη νοσηλεία του προσφεύγοντος σε εξειδικευμένο νοσοκομείο. Έναν μήνα αργότερα, το Δικαστήριο επιβεβαίωσε την ισχύ του εν λόγω μέτρου και επιπροσθέτως, ζήτησε από τις ρωσικές αρχές να συγκροτήσουν ιατρική επιτροπή, με διακομματική σύνθεση, με σκοπό τη διάγνωση των προβλημάτων υγείας του προσφεύγοντος και την υποδείξη θεραπείας.

Salakhov και Islyamova κατά Ουκρανίας

14 Μαρτίου 2013 (απόφαση)

Η παρούσα υπόθεση αφορούσε την παράλειψη κατάλληλης ιατρικής περίθαλψης ενός κρατούμενου, ο οποίος κατέληξε από AIDS δύο εβδομάδες μετά την αποφυλάκισή του.

Εν προκειμένω, το Δικαστήριο υπέδειξε στην ουκρανική Κυβέρνηση, δυνάμει του Άρθρου 39 του Κανονισμού του Δικαστηρίου, να μεταφέρει αμέσως τον πρώτον προσφεύγοντα σε νοσοκομείο προκειμένου να λάβει την κατάλληλη θεραπεία.

Βλέπε επίσης, μεταξύ άλλων: **Ghvaladze κατά Γεωργίας**, απόφαση (μερική) της 11ης Σεπτεμβρίου 2007, **Prezec κατά Κροατίας**, απόφαση της 28ης Αυγούστου 2008, **Grori κατά Αλβανίας**, απόφαση της 7ης Ιουλίου 2009, **Bamouhammad κατά Βελγίου**, απόφαση της 17ης Νοεμβρίου 2015.

---

18. Στις 16 Σεπτεμβρίου 2022 η Ρωσική Ομοσπονδία έπαψε να είναι Συμβαλλόμενο Μέρος της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.

Olignichenko κατά Ρωσίας και Ουκρανίας (αριθ. 31258/22)¹⁹

Εκκρεμής προσφυγή – προσωρινά μέτρα που υποδείχθηκαν στις 30 Ιουνίου 2022

Η προσφεύγουσα στην παρούσα υπόθεση κατέθεσε ως αυτόπτης μάρτυρας περιγραφές των βασανιστηρίων που φέρονται να υπέστησαν οι Ουκρανοί στρατιωτικοί, κατά την κράτησή τους από τις ρωσικές δυνάμεις σε ένα από τα στρατόπεδα αιχμαλώτων πολέμου, ανάμεσα στους οποίους φέρεται να βρισκόταν και ο σύζυγός της. Ζήτησε επομένως από το Δικαστήριο να υποδείξει στις Κυβερνήσεις της Ρωσίας και της Ουκρανίας να εντοπίσουν τα ίχνη του συζύγου της, να εγγυηθούν την ασφάλειά του και να τον απελευθερώσουν.

Το Δικαστήριο, στις 30 Ιουνίου 2022, αποφάσισε, δυνάμει του Άρθρου 39 του Κανονισμού του Δικαστηρίου να υποδείξει τα εξής: ότι η ρωσική κυβέρνηση θα πρέπει να διασφαλίσει τον σεβασμό των συμβατικών δικαιωμάτων του συζύγου της προσφεύγουσας και να του παράσχει ιατρική συνδρομή σε περίπτωση που τη χρειαστεί και ότι η ουκρανική κυβέρνηση θα πρέπει επίσης, στο μέτρο του δυνατού, να διασφαλίσει τον σεβασμό των συμβατικών δικαιωμάτων του συζύγου της προσφεύγουσας. Το Δικαστήριο σημείωσε περαιτέρω ότι τα εν λόγω προσωρινά μέτρα κάλυπταν κάθε υποβληθέν, εκ μέρους Ουκρανών αιχμαλώτων πολέμου που τελούσαν υπό ρωσική κράτηση, αίτημα, για το οποίο είχαν προσκομιστεί επαρκή αποδεικτικά στοιχεία που καθιστούσαν σαφές, ότι αντιμετώπιζαν σοβαρό και άμεσο κίνδυνο ανεπανόρθωτης βλάβης της σωματικής τους ακεραιότητας ή/και του δικαιώματος τους στη ζωή.²⁰

Ασθενείς σε κατάσταση πλήρους εξάρτησης και δικαίωμα στη ζωή²¹

Lambert και άλλοι κατά Γαλλίας

5 Ιουνίου 2015 (Τμήμα Ευρείας Σύνθεσης – απόφαση)

Οι προσφεύγοντες ήταν οι γονείς, ένας ετεροθαλής αδελφός και μια αδελφή του *Vincent Lambert*, ο οποίος υπέστη κρανιοεγκεφαλική κάκωση σε τροχαίο ατύχημα το 2008, με αποτέλεσμα να μείνει τετραπληγικός. Η καταγγελία τους αφορούσε ειδικότερα την απόφαση που εξέδωσε στις 24 Ιουνίου 2014 το Συμβούλιο της Επικρατείας (*Conseil d'État*) της Γαλλίας, το οποίο κήρυξε νόμιμη την απόφαση του θεράποντος ιατρού του *Vincent Lambert* περί διακοπής της τεχνητής διατροφικής του υποστήριξης και λήψης υγρών.

Στις 24 Ιουνίου 2014, αφού έλαβε γνώση της απόφασης του Συμβουλίου της Επικρατείας, το Τμήμα στο οποίο είχε ανατεθεί η υπόθεση αποφάσισε να υποδείξει στη γαλλική κυβέρνηση ότι σύμφωνα με τις διατάξεις του Άρθρου 39 του Κανονισμού του Δικαστηρίου, προς όφελος των διαδίκων και της ομαλής διεξαγωγής της δικαστικής διαδικασίας ενώπιον του Δικαστηρίου, θα πρέπει να αναστείλει την εκτέλεση της αποφάσεως του Συμβουλίου Επικρατείας ενόσω διαρκεί η διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου.

19. Στις 16 Σεπτεμβρίου 2022 η Ρωσική Ομοσπονδία έπαψε να είναι Συμβαλλόμενο Μέρος της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.

20. Βλέπε επίσης το [δελτίο τύπου](#) της 24ης Αυγούστου 2022, σχετικά με αίτημα διαταγής προσωρινών μέτρων που έλαβε το Δικαστήριο από την ουκρανική Κυβέρνηση, αναφορικά με τους Ουκρανούς αιχμαλώτους πολέμου – ιδίως εκείνους που συνελήφθησαν από τις ρωσικές δυνάμεις στο εργοστάσιο *Azovstal*, στη Μαριούπολη.

21. Βλέπε επίσης το θεματικό δελτίο με τίτλο [«Ο τερματισμός της ζωής και η Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου»](#).

Δικαίωμα σε δίκαιη δίκη και νομική εκπροσώπηση

Οι διατάξεις του Άρθρου 39 του Κανονισμού του Δικαστηρίου έχουν εφαρμοστεί αυτεπαγγέλτως από το Δικαστήριο σε πολύ εξαιρετικές περιπτώσεις, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι ο προσφεύγων θα λάβει την κατάλληλη εκπροσώπηση στη δικαστική διαδικασία.

Öcalan κατά Τουρκίας

12 Μαΐου 2005 (Τμήμα Ευρείας Σύνθεσης – απόφαση)

Στην παρούσα υπόθεση, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο ζήτησε από την τουρκική Κυβέρνηση να λάβει προσωρινά μέτρα κατά την έννοια των διατάξεων του Άρθρου 39 του Κανονισμού του Δικαστηρίου, ιδίως για να διασφαλίσει ότι οι απαιτήσεις του Άρθρου 6 (δικαίωμα σε δίκαιη δίκη) της Σύμβασης τηρήθηκαν στο πλαίσιο της διαδικασίας που είχε κινηθεί κατά του προσφεύγοντος από το Δικαστήριο Εθνικής Ασφαλείας και ότι ο προσφεύγων μπορούσε να ασκήσει αποτελεσματικά το δικαίωμα ατομικής προσφυγής στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο μέσω δικηγόρων της επιλογής του.

X. κατά Κροατίας (αριθ. 11223/04)

17 Ιουλίου 2008 (απόφαση)

Η προσφεύγουσα κατήγγειλε ότι η κόρη της είχε δοθεί για υιοθεσία, χωρίς η ίδια να έχει λάβει γνώση ή δώσει τη συγκατάθεσή της.

Στην παρούσα υπόθεση, το Δικαστήριο υπέδειξε στην κροατική κυβέρνηση, δυνάμει του Άρθρου 39 του Κανονισμού του, την υποχρέωση να ορίσει δικηγόρο για την εκπροσώπηση της προσφεύγουσας κατά τη διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου, δεδομένου ότι η προσφεύγουσα έπασχε από σχιζοφρενική παράνοια και στερούνταν, κατά την έννοια του εθνικού δικαίου, της ικανότητάς της να επιλέξει νόμιμο εκπρόσωπο.

Πρόληψη καταστροφής στοιχείου απαραίτητου για την εξέταση μιας προσφυγής

Evans κατά Ηνωμένου Βασιλείου

10 Απριλίου 2007 (Τμήμα Ευρείας Σύνθεσης – απόφαση)

Η προσφεύγουσα κατήγγειλε ότι το εθνικό δίκαιο επέτρεπε ουσιαστικά στον πρώην σύντροφό της, να ανακαλέσει τη συγκατάθεσή του σχετικά με την εκ μέρους της φύλαξη και χρήση των εμβρύων που είχαν δημιουργήσει από κοινού, καθιστώντας έτσι ανέφικτο το ενδεχόμενο η ίδια να αποκτήσει ποτέ παιδί με το οποίο θα είχε γενετική συγγένεια.

Το Δικαστήριο, δυνάμει του Άρθρου 39 του Κανονισμού του, ζήτησε από την Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου να λάβει τα κατάλληλα μέτρα για να αποτρέψει την καταστροφή των εμβρύων που βρίσκονταν στην κλινική, πριν να μπορέσει το Δικαστήριο να εξετάσει την υπόθεση.

Βλέπε επίσης: [Knecht κατά Ρουμανίας](#), απόφαση της 2ης Οκτωβρίου 2012.

---

22. Με νέα προσφυγή, η οποία υποβλήθηκε στο Δικαστήριο στις 24 Απριλίου 2019, στις 30 Απριλίου 2019, το Δικαστήριο αποφάσισε, δεδομένων των περιστάσεων, να απορρίψει τα αιτήματα διαταγής προσωρινών μέτρων που υπέβαλαν οι προσφεύγοντες στις 24 Απριλίου 2019, ζητώντας την αναστολή της εκτέλεσης της απόφασης που εξέδωσε το Συμβούλιο Επικρατείας στις 24ης Απριλίου 2019 και την έκδοση απαγορευτικής απόφασης σχετικά με την απομάκρυνση του *Vincent Lambert* από τη Γαλλία. Το Δικαστήριο παρατήρησε ότι [το Τμήμα Ευρείας Σύνθεσης με την απόφαση](#) που εξέδωσε στις 5 Ιουνίου 2015, έκρινε ότι δεν θα υπήρχε καμία παραβίαση του Άρθρου 2 της Σύμβασης σε περίπτωση εκτέλεσης της από 24ης Ιουνίου 2014 απόφασης του Συμβουλίου Επικρατείας, βάσει της οποίας εγκρίθηκε η αφαίρεση της τεχνητής διατροφικής του υποστήριξης και λήψης υγρών του *Vincent Lambert*.

Στις 20 Μαΐου 2019, οι προσφεύγοντες κατέθεσαν εκ νέου προσφυγή στο Δικαστήριο δυνάμει του Άρθρου 39 του Κανονισμού του Δικαστηρίου, με την οποία ζητούσαν να υποδείξει στη γαλλική κυβέρνηση ότι θα πρέπει να εκτελέσει αμέσως τη διαταγή προσωρινών μέτρων που ζήτησε η Επιτροπή των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία στις 3 Μαΐου 2019. Η Επιτροπή του ΟΗΕ είχε ζητήσει από τη γαλλική Κυβέρνηση να αναστείλει την εκτέλεση απόφασης διακοπής της θεραπείας του *Vincent Lambert*, ενόσω

Σοβαρός κίνδυνος για την ιδιωτική και οικογενειακή ζωή

Κατ' εξαίρεση, οι διατάξεις του Άρθρου 39 του Κανονισμού του Δικαστηρίου έχουν εφαρμοστεί σε υποθέσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Άρθρου 8 (δικαίωμα σεβασμού της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής) της Σύμβασης, όταν υπάρχει άμεσος κίνδυνος ανεπανόρθωτης βλάβης της ιδιωτικής ή οικογενειακής ζωής.

Eskinazi και Chelouche κατά Τουρκίας

6 Δεκεμβρίου 2005 (απόφαση επί του παραδεκτού)

Η παρούσα υπόθεση αφορούσε την υποχρέωση επιστροφής ενός παιδιού στο Ισραήλ, σύμφωνα με τους όρους της Σύμβασης της Χάγης του 1980, για τα αστικά θέματα της διεθνούς απαγωγής παιδιών. Οι προσφεύγοντες, το παιδί και η μητέρα του, υποστήριξαν ειδικότερα ότι η επιστροφή του παιδιού στο Ισραήλ θα ισοδυναμούσε με παραβίαση του Άρθρου 8 της Σύμβασης.

Η εκτέλεση της απόφασης που επέβαλε την επιστροφή του παιδιού ανεστάλη σύμφωνα με το προσωρινό μέτρο που υπέδειξε το Δικαστήριο στην τουρκική Κυβέρνηση δυνάμει του Άρθρου 39 του Κανονισμού του Δικαστηρίου. Κατόπιν εξέτασης, το Δικαστήριο κήρυξε την προσφυγή απαράδεκτη ως προδήλως αβάσιμη και αποφάσισε να άρει το εν λόγω ασφαλιστικό μέτρο.

Βλέπε επίσης, μεταξύ άλλων: **Neulinger και Shuruk κατά Ελβετίας**, απόφαση (Τμήμα Ευρείας Σύνθεσης) της 6ης Ιουλίου 2010, **B. κατά Βελγίου (αριθ. 4320/11)**, απόφαση της 10ης Ιουλίου 2012.

Soares de Melo κατά Πορτογαλίας

16 Φεβρουαρίου 2016 (απόφαση)

Η παρούσα υπόθεση αφορούσε την απόφαση διαταγής αφαίρεσης της επιμέλειας επτά τέκνων της προσφεύγουσας με σκοπό την υιοθεσία τους και την απαγόρευση της επικοινωνίας της μαζί τους.

Στην παρούσα υπόθεση, το Δικαστήριο έκανε δεκτό αίτημα της προσφεύγουσας για διαταγή προσωρινού μέτρου βάσει του οποίου της αναγνωρίστηκε το δικαίωμα επικοινωνίας με τα παιδιά της. Στην απόφασή του, έκρινε ότι υπήρξε παραβίαση του Άρθρου 8 της Σύμβασης, διαπιστώνοντας ειδικότερα ότι τα μέτρα που έλαβαν τα πορτογαλικά δικαστήρια επιβάλλοντας την τοποθέτηση των τέκνων της προσφεύγουσας σε ίδρυμα ή σε ανάδοχη οικογένεια με σκοπό την υιοθεσία τους, δεν είχαν επιτύχει δίκαιη στάθμιση μεταξύ των διακυβευόμενων συμφερόντων και ότι οι πορτογαλικές αρχές θα έπρεπε να επανεξετάσουν την κατάσταση της προσφεύγουσας, προκειμένου να λάβουν τα κατάλληλα μέτρα προς το βέλτιστο συμφέρον των τέκνων.

εξεταζόταν η καταγγελία των προσφευγόντων. Το Δικαστήριο παρατήρησε ότι είχε αποφασίσει στις 30 Απριλίου 2019, δεδομένων των περιστάσεων, να απορρίψει τα αιτήματα διαταγής προσωρινών μέτρων που υπεβλήθησαν ενώπιόν του και επισήμανε ότι οι προσφεύγοντες δεν είχαν προσκομίσει νέα στοιχεία τα οποία θα μπορούσαν να οδηγήσουν στην αλλαγή της κρίσης που είχε σχηματίσει.

Αναστολή εκτέλεσης διαταγής εκδίωξης

Yordanova και Άλλοι κατά Βουλγαρίας

24 Απριλίου 2012 (απόφαση)

Η παρούσα υπόθεση αφορούσε το σχέδιο εκδίωξης Ρομά από έναν καταυλισμό που βρίσκεται σε δημοτική έκταση σε μια περιοχή της Σόφιας, με την ονομασία Μπατάλοβα Βοντενίτσα (*Batalova Vodenitsa*).

Εν προκειμένω, τον Ιούνιο του 2008, το Δικαστήριο υπέδειξε στη βουλγαρική Κυβέρνηση δυνάμει του Άρθρου του περί προσωρινών μέτρων, την απαγόρευση εκδίωξης των προσφευγόντων μέχρι να διαβεβαιωθεί το Δικαστήριο από τις αρχές για τα μέτρα που είχαν λάβει για την εξασφάλιση στέγασης των παιδιών, των ηλικιωμένων, των ατόμων με αναπηρία ή άλλων ευάλωτων ατόμων. Η δήμαρχος της περιοχής ενημέρωσε το Δικαστήριο ότι είχε αναστείλει την εντολή απομάκρυνσης, εν αναμονή της επίλυσης των στεγαστικών προβλημάτων των κατοίκων του καταυλισμού. Στη συνέχεια, το Δικαστήριο ήρε το προσωρινό μέτρο.

Βλέπε επίσης, μεταξύ άλλων: [A.M.B. και Άλλοι κατά Ισπανίας \(αριθ. 77842/12\)](#), απόφαση επί του παραδεκτού της 28ης Ιανουαρίου 2014, [Raji και Άλλοι κατά Ισπανίας](#), απόφαση (διαγραφή) της 16ης Δεκεμβρίου 2014, [P.H. και Άλλοι κατά Ιταλίας \(αριθ. 25838/19\)](#), προσωρινό μέτρο που υποδείχθηκε τον Μάιο του 2019.

Κορεσμός του δικτύου υποδοχής αιτούντων άσυλο

Camara κατά Βελγίου (αριθ. 49255/22)

Εκκρεμής προσφυγή – Προσωρινό μέτρο που υποδείχθηκε στις 31 Οκτωβρίου 2022

Η παρούσα υπόθεση αφορά έναν πολίτη της Γουινέας, ο οποίος αιτήθηκε στις βελγικές αρχές διεθνή προστασία στις 15 Ιουλίου 2022. Έκτοτε ζούσε στον δρόμο, καθώς η Ομοσπονδιακή Υπηρεσία Υποδοχής Αιτούντων Άσυλο (*Fedasil*) δεν του είχε παραχωρήσει θέση σε δομή υποδοχής, λόγω του προβαλλόμενου κορεσμού του δικτύου υποδοχής αιτούντων άσυλο στο Βέλγιο.

Το Δικαστήριο αποφάσισε να υποδείξει προσωρινό μέτρο δυνάμει του Άρθρου 39 του Κανονισμού του Δικαστηρίου και να επιβάλει στο βελγικό Κράτος να εκτελέσει την απόφαση διαταγής που εξέδωσε το γαλλόφωνο Εργατικό Δικαστήριο των Βρυξελλών (*Brussels French-language Labour Court*) στις 22 Ιουλίου 2022 (δηλαδή να τοποθετήσει τον προσφεύγοντα σε κέντρο υποδοχής, ή διαφορετικά σε ξενοδοχείο ή σε οποιαδήποτε άλλη κατάλληλη δομή σε περίπτωση που δεν υπήρχαν διαθέσιμες θέσεις και να διασφαλίσει την υποδοχή του όπως ορίζεται στον νόμο της 12ης Ιανουαρίου 2007, με την επιφύλαξη κυρώσεων σε περίπτωση μη συμμόρφωσης) και να παράσχει στον προσφεύγοντα στέγαση και υλική βοήθεια για την κάλυψη των βασικών του αναγκών.

Βλέπε επίσης: [δελτίο τύπου](#) της 16ης Νοεμβρίου 2022 σχετικά με την υπόδειξη προσωρινού μέτρου σε παρόμοια υπόθεση, [δελτίο τύπου](#) της 16ης Δεκεμβρίου 2022 σχετικά με την υπόδειξη προσωρινών μέτρων από το Δικαστήριο, σε υποθέσεις που αφορούν 160 προσφεύγοντες οι οποίοι είχαν λάβει τελεσίδικες αποφάσεις των εθνικών δικαστηρίων, με τα οποία το Δικαστήριο επέβαλε στη βελγική κυβέρνηση, να συμμορφωθεί με τις αποφάσεις του Εργατικού Δικαστηρίου των Βρυξελλών και να παράσχει στους εν λόγω προσφεύγοντες, στέγαση και υλική βοήθεια για την κάλυψη των βασικών αναγκών τους, κατά τη διάρκεια της διαδικασίας ενώπιον του Δικαστηρίου, [δελτίο τύπου](#) της 1ης Ιουνίου 2023 σχετικά με τη διαγραφή από τον κατάλογο των υποθέσεων και την άρση των προσωρινών μέτρων, σε υποθέσεις 1.350 ελλিপών προσφυγών, αιτούντων άσυλο στο Βέλγιο.

Αιτήματα διαταγής προσωρινών μέτρων, σχετιζόμενων με την υγειονομική κρίση, λόγω του Covid-19

Από τον Μάρτιο του 2020 έως τον Δεκέμβριο του 2023, το Δικαστήριο εξέτασε σχεδόν 400 αιτήματα διαταγής προσωρινών μέτρων σχετιζόμενων με την υγειονομική κρίση λόγω του Covid-19, τα οποία υποβλήθηκαν κυρίως από άτομα που κρατούνταν σε φυλακές ή

κέντρα υποδοχής ή/και κράτησης αιτούντων άσυλο και μεταναστών, και τα οποία στρέφονταν κυρίως κατά της Ελλάδας, της Ιταλίας, της Τουρκίας και της Γαλλίας, αλλά και κατά άλλων χωρών, όπως το Βέλγιο, η Βουλγαρία, η Κύπρος, η Γερμανία, η Μάλτα, η Ρουμανία και η Ρωσία. Τα εν λόγω αιτήματα παρουσίαζαν μεγάλη ποικιλομορφία. Ενώ τα αιτήματα που υποβάλλονται δυνάμει του Άρθρου 39 του Κανονισμού του Δικαστηρίου, αφορούν συνήθως απελάσεις ή εκδόσεις, τα αιτήματα που ελήφθησαν από τα μέσα Μαρτίου 2020 προέρχονταν κυρίως από προσφεύγοντες, οι οποίοι ζητούσαν από το Δικαστήριο να λάβει προσωρινά μέτρα για την απομάκρυνσή τους από το σημείο κράτησής τους ή/και να υποδείξει μέτρα για την προστασία της υγείας τους, από τον κίνδυνο προσβολής τους από τον ιό Covid-19.

Η συντριπτική πλειονότητα των υποθέσεων, αφορά ατομικές προσφυγές. Πολλές εξ αυτών απορρίφθηκαν. Σε κάποιες άλλες υποθέσεις, το Δικαστήριο ανέβαλε την απόφασή του και ζήτησε πληροφορίες από την εμπλεκόμενη Κυβέρνηση. Σε ορισμένες υποθέσεις, οι διατάξεις του Άρθρου 39 εφαρμόστηκαν κατά τα συνήθη κριτήρια υποθέσεων που αφορούν πολύ ευάλωτα άτομα (ειδικότερα, ασυνόδευτους ανήλικους ή άτομα με σοβαρές ιατρικές παθήσεις, γυναίκες εγκύους).

Το Δικαστήριο έλαβε επίσης αιτήματα διαταγής προσωρινών μέτρων που αφορούσαν προγράμματα εμβολιασμού τα οποία υποβλήθηκαν από επαγγελματίες στον χώρο της υγείας, εργαζόμενους σε ιατρικές εγκαταστάσεις και πυροσβέστες, οι οποίοι αμφισβήτησαν τον υποχρεωτικό εμβολιασμό. Τα αιτήματα απορρίφθηκαν με την αιτιολογία ότι δεν ενέπιπταν εντός του πεδίου εφαρμογής του Άρθρου 39²³. Υπήρχαν κάποια άλλα αιτήματα, στα οποία οι προσφεύγοντες αμφισβητούσαν τη χρήση πιστοποιητικών για τη νόσο Covid-19, και την εκχώρηση δικαιώματος αποκλειστικά στους κατόχους πιστοποιητικών παρουσίας σε δημόσιους χώρους και, σε κάποιες περιπτώσεις, χρήσης μέσων μαζικής μεταφοράς. Τα αιτήματα απορρίφθηκαν επίσης, με την αιτιολογία ότι δεν ενέπιπταν εντός του πεδίου εφαρμογής του Άρθρου 39.

Μόνο λίγα αιτήματα για διαταγή γενικών μέτρων έφθασαν στο Δικαστήριο (για παράδειγμα: να επιβληθεί πλήρης απαγόρευση κυκλοφορίας σε ορισμένες πόλεις). Τα εν λόγω αιτήματα απορρίφθηκαν.

---

23. Βλέπε για παράδειγμα: [δελτίο τύπου](#) της 25ης Αυγούστου 2021, σχετικά με τα αιτήματα διαταγής προσωρινών μέτρων που υπέβαλαν τα μέλη της γαλλικής πυροσβεστικής υπηρεσίας, μετά την έναρξη ισχύος του νόμου για τη διαχείριση της κρίσης της δημόσιας υγείας, [δελτίο τύπου](#) της 9ης Σεπτεμβρίου 2021, σχετικά με τα αιτήματα διαταγής προσωρινών μέτρων που υπέβαλαν οι επαγγελματίες του τομέα της υγείας, όσον αφορά την ελληνική νομοθεσία για τον υποχρεωτικό εμβολιασμό του υγειονομικού προσωπικού κατά του Covid-19.

Υποχρέωση συμμόρφωσης με προσωρινά μέτρα

Μολονότι τα προσωρινά μέτρα προβλέπονται μόνο στον Κανονισμό του Δικαστηρίου και όχι στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, τα Συμβαλλόμενα Κράτη έχουν την υποχρέωση να συμμορφώνονται με αυτά. Δύο αποφάσεις του Τμήματος Ευρείας Σύνθεσης (βλέπε κατωτέρω) παρείχαν στο Δικαστήριο την ευκαιρία να αποσαφηνίσει την υποχρέωση αυτή, ιδίως επί τη βάση του Άρθρου 34 (ατομικές προσφυγές) της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.

Το Άρθρο 34 (ατομικές προσφυγές) της Σύμβασης έχει ως εξής:

«Το Δικαστήριο μπορεί να επιληφθεί της εξέτασης προσφυγής που υποβάλλεται από κάθε φυσικό πρόσωπο, μη κυβερνητικό οργανισμό ή ομάδα ατόμων, που ισχυρίζεται ότι είναι θύμα παραβίασης, από ένα από τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη, των δικαιωμάτων που αναγνωρίζονται στη Σύμβαση ή στα Πρωτόκολλά της. Τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη αναλαμβάνουν την υποχρέωση να μην παρεμποδίζουν με κανένα μέτρο την αποτελεσματική άσκηση του δικαιώματος αυτού.»

Mamatkulov και Askarov κατά Τουρκίας

4 Φεβρουαρίου 2005 (Τμήμα Ευρείας Σύνθεσης – απόφαση)

Οι προσφεύγοντες ήταν δύο πολίτες και μέλη αντιπολιτευόμενου κόμματος του Ουζμπεκιστάν. Συνελήφθησαν στην Τουρκία ως ύποπτοι για φόνο και απόπειρα επίθεσης και εκδόθηκαν στο Ουζμπεκιστάν παρά το προσωρινό μέτρο που υπέδειξε το Δικαστήριο δυνάμει του Άρθρου 39 του Κανονισμού του Δικαστηρίου. Οι εκπρόσωποι τους υποστήριξαν ειδικότερα ότι κατά την έκδοση των προσφευγόντων, η Τουρκία παρέβη τις εκ της Σύμβασης απορρέουσες υποχρεώσεις της, καθώς δεν ενήργησε σύμφωνα με τις υποδείξεις του Δικαστηρίου, δυνάμει του Άρθρου 39 του Κανονισμού του.

Με την απόφαση αυτή, το Δικαστήριο για πρώτη φορά κατέληξε στο συμπέρασμα ότι παραλείποντας να συμμορφωθεί με τα προσωρινά μέτρα που ορίζονται στο Άρθρο 39 του Κανονισμού του Δικαστηρίου, ένα κράτος-μέλος παρέλειψε να συμμορφωθεί με τις εκ του Άρθρου 34 της Σύμβασης, απορρέουσες υποχρεώσεις.

Το Δικαστήριο επισήμανε ειδικότερα ότι δυνάμει του συστήματος της Σύμβασης, τα προσωρινά μέτρα, όπως σταθερά έχουν εφαρμοστεί στην πράξη, διαδραμάτισαν ζωτικό ρόλο στην αποφυγή μη αναστρέψιμων καταστάσεων, ικανών να εμποδίσουν το Δικαστήριο να εξετάσει δεόντως την προσφυγή και όπου χρειαζόταν να εξασφαλίσει στον προσφεύγοντα, έμπρακτα και αποτελεσματικά, το όφελος των επικαλούμενων στη Σύμβαση δικαιωμάτων. Επομένως, υπό αυτές τις συνθήκες, τυχόν παράλειψη ενός κράτους που έχει επικυρώσει τη Σύμβαση να συμμορφωθεί με τα προσωρινά μέτρα θα υπέσκαπτε την αποτελεσματικότητα του δικαιώματος ατομικής προσφυγής που εγγυάται το Άρθρο 34 και την επίσημη δέσμευση του Κράτους σύμφωνα με το Άρθρο 1 περί προστασίας των δικαιωμάτων και των ελευθεριών της Σύμβασης.

Περαιτέρω, τα πραγματικά περιστατικά της υπόθεσης έδειξαν σαφώς ότι λόγω της έκδοσης των προσφευγόντων στο Ουζμπεκιστάν, το Δικαστήριο δεν μπόρεσε να προβεί στη δέουσα εξέταση των καταγγελιών τους, σύμφωνα με την πάγια πρακτική του σε παρόμοιες υποθέσεις και εν τέλει να τους προστατεύσει, εφόσον προέκυπτε ανάγκη, από ενδεχόμενες παραβιάσεις της Σύμβασης, κατά τους ισχυρισμούς τους. Κατά συνέπεια, παρακωλύθηκε η αποτελεσματική άσκηση του δικαιώματος των προσφευγόντων περί ατομικής προσφυγής που εγγυάται το Άρθρο 34 της Σύμβασης, το οποίο κατέστη άνευ αντικειμένου, λόγω της έκδοσής τους.

Τέλος, το Δικαστήριο επανέλαβε ότι κατ' εφαρμογή του Άρθρου 34, τα Κράτη που έχουν επικυρώσει τη Σύμβαση έχουν αναλάβει και την υποχρέωση να απέχουν από κάθε πράξη ή παράλειψη που θα μπορούσε να παρακωλύσει την αποτελεσματική άσκηση του δικαιώματος ατομικής προσφυγής για κάθε προσφεύγοντα. Η παράλειψη συμμόρφωσης με τα προσωρινά μέτρα, έπρεπε να θεωρηθεί ότι εμποδίζει το Δικαστήριο από την αποτελεσματική εξέταση της καταγγελίας του προσφεύγοντος και ότι παρακωλύει την αποτελεσματική άσκηση του δικαιώματός του και επομένως ότι συνιστά παραβίαση του Άρθρου 34.

Λαμβανομένου υπόψη του υλικού που είχε στη διάθεσή του, το Δικαστήριο κατέληξε συνεπώς στο συμπέρασμα ότι **μη συμμορφούμενη με τα προσωρινά μέτρα** που υπεδείχθησαν δυνάμει του Άρθρου 39 του Κανονισμού του Δικαστηρίου, η Τουρκία **παραβίασε τις εκ του Άρθρου 34 της Σύμβασης, απορρέουσες υποχρεώσεις της.**

Paladi κατά της Δημοκρατίας της Μολδαβίας

10 Μαρτίου 2009 (Τμήμα Ευρείας Σύνθεσης – απόφαση)

Ο προσφεύγων, ο οποίος έπασχε από διάφορες σοβαρές ασθένειες, κατήγγειλε ως παράνομη την κράτησή του εν αναμονή της δίκης και ότι κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου, δεν του είχε παρασχεθεί η κατάλληλη ιατρική φροντίδα. Ισχυρίστηκε επίσης, ότι οι αρχές δεν είχαν συμμορφωθεί εγκαίρως με την απόφαση διαταγής προσωρινών μέτρων του Δικαστηρίου δυνάμει του Άρθρου 39 του Κανονισμού του Δικαστηρίου – η οποία όριζε ότι ο προσφεύγων δεν έπρεπε να επιστρέψει στο νοσοκομείο των φυλακών έως ότου δοθεί στο Δικαστήριο η δυνατότητα να εξετάσει την υπόθεση - κατά παραβίαση του Άρθρου 34 της Σύμβασης.

Το Δικαστήριο έκρινε ότι υπήρξε **παραβίαση του Άρθρου 34 της Σύμβασης, λόγω της παράλειψης συμμόρφωσης των αρχών της Μολδαβίας προς το προσωρινό μέτρο** που εκδόθηκε δυνάμει του Άρθρου 39 του Κανονισμού του Δικαστηρίου, με το οποίο το Δικαστήριο ζητούσε να κρατήσουν τον προσφεύγοντα στο Δημοκρατικό Νευρολογικό Κέντρο (*Republican Neurology Centre*) του Υπουργείου Υγείας.

Με την εν λόγω απόφαση, το Δικαστήριο επανέλαβε ειδικότερα ότι τα προσωρινά μέτρα που ενδεχομένως θα έκρινε σκόπιμο να λάβει, δυνάμει του Άρθρου 39 του Κανονισμού του Δικαστηρίου, εξυπηρετούσαν τη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας του δικαιώματος ατομικής προσφυγής που θεσπίζεται από το Άρθρο 34 της Σύμβασης. Το Δικαστήριο εξήγησε περαιτέρω ότι θα συνιστούσε παραβίαση του Άρθρου 34 η παράλειψη λήψης, από τις αρχές ενός Συμβαλλόμενου Κράτους, όλων των μέτρων που ευλόγως θα μπορούσαν να είχαν ληφθεί, με σκοπό τη συμμόρφωσή του με το μέτρο που υπέδειξε το Δικαστήριο. Επιπλέον, το Δικαστήριο επισήμανε ότι δεν επιτρεπόταν σε ένα Συμβαλλόμενο Κράτος, να υποκαταστήσει την κρίση του Δικαστηρίου με τη δική του, προκειμένου να εξακριβώσει κατά πόσο υφίσταται ή όχι πραγματικός κίνδυνος άμεσης και ανεπανόρθωτης βλάβης για κάποιον προσφεύγοντα κατά τον χρόνο υπόδειξης του προσωρινού μέτρου ή κατά τη λήψη απόφασης σχετικά με τις χρονικές προθεσμίες συμμόρφωσης προς ένα τέτοιο μέτρο.

Kondrulin κατά Ρωσίας²⁴

20 Σεπτεμβρίου 2016 (απόφαση)

Ενώ εξέτιε ποινή φυλάκισης για ποινικό αδίκημα, ο προσφεύγων διαγνώστηκε με καρκίνο του προστάτη σε τελικό στάδιο. Τον Μάρτιο του 2015 το Δικαστήριο αποφάσισε να εφαρμόσει προσωρινά μέτρα δυνάμει του Άρθρου 39, υποδεικνύοντας στη ρωσική Κυβέρνηση ότι ο προσφεύγων θα πρέπει να εξεταστεί άμεσα από ανεξάρτητους, εμπειρογνώμονες ιατρούς με σκοπό να εκτιμηθεί: αν η ιατρική του περίθαλψη στο νοσοκομείο των φυλακών ήταν επαρκής, αν η κατάστασή του απαιτούσε την εισαγωγή του σε ειδικό, ενδεχομένως πολιτικό, νοσοκομείο και αν η κατάσταση της υγείας του επέτρεπε να κρατείται σε νοσοκομείο φυλακών. Η Κυβέρνηση απάντησε τον Απρίλιο και ισχυρίστηκε ότι η ιατρική περίθαλψη που του παρασχέθηκε στο νοσοκομείο των φυλακών ανταποκρινόταν στις ανάγκες του. Ο προσφεύγων πέθανε από καρκίνο τον Σεπτέμβριο του 2015.

Το Δικαστήριο έκρινε ότι υπήρξε **παραβίαση του Άρθρου 34** (δικαίωμα ατομικής προσφυγής) της Σύμβασης, λόγω της παράλειψης συμμόρφωσης της Ρωσίας προς το προσωρινό μέτρο, με το οποίο είχε ζητήσει ανεξάρτητη ιατρική εξέταση του προσφεύγοντος. Ειδικότερα, το Δικαστήριο δεν θα μπορούσε να επιτρέψει στη ρωσική Κυβέρνηση να αντικαταστήσει μια ανεξάρτητη ιατρική πραγματογνωμοσύνη -καθ' υπόδειξη της απόφασης διαταγής προσωρινού μέτρου τον Μάρτιο του 2015- με τη δική της εκτίμηση της κατάστασης του προσφεύγοντος- ακριβώς αυτό που έπραξε η Κυβέρνηση στην παρούσα υπόθεση. Αυτό θα ισοδυναμούσε με το να επιτραπεί στις αρχές να καταστρατηγήσουν μια απόφαση διαταγής προσωρινού μέτρου. Κατ' αυτόν τον τρόπο, το Κράτος ματαίωσε τον ίδιο τον σκοπό του προσωρινού μέτρου, ο οποίος ήταν να επιτρέψει στο Δικαστήριο, βάσει σχετικής, ανεξάρτητης ιατρικής γνωμάτευσης, να ανταποκριθεί αποτελεσματικά και, εφόσον προκύψει ανάγκη, να αποτρέψει την πιθανή συνέχιση της έκθεσης του προσφεύγοντος σε σωματική και ψυχική ταλαιπωρία.

Βλέπε επίσης, μεταξύ άλλων: **Chamaïev και Άλλοι κατά Γεωργίας και Ρωσίας**, απόφαση της 12ης Απριλίου 2005, **Aoulmi κατά Γαλλίας**, απόφαση της 17ης Ιανουαρίου 2006, **Olaechea Cahuas κατά Ισπανίας**, απόφαση της 10ης Αυγούστου 2006, **Mostafa και Άλλοι κατά Τουρκίας**, απόφαση της 15ης Ιανουαρίου 2007, **Aleksanyan κατά Ρωσίας**, απόφαση της 22ης Δεκεμβρίου 2008, **Ben Khemais κατά Ιταλίας**, απόφαση της 24ης Φεβρουαρίου 2009, **Groni κατά Αλβανίας**, απόφαση της 7ης Ιουλίου 2009, **D.B. κατά Τουρκίας (αριθ. 33526/08)**, απόφαση της 13ης Ιουλίου 2010, **Al-Saadoon και Mufdhi κατά Ηνωμένου Βασιλείου**, απόφαση της 2ης Μαρτίου 2010, **Trabelsi κατά Ιταλίας**, απόφαση της 13ης Απριλίου 2010 **Toumi κατά Ιταλίας**, απόφαση της 5ης Απριλίου 2011, **Makharadze και Sikharulidze κατά Γεωργίας**, απόφαση της 22ης Νοεμβρίου 2011 <http://hudoc.echr.coe.int/fre?i=003-3891395-4485296>, **Mannai κατά Ιταλίας**, απόφαση της 27ης Μαρτίου 2012, **Abdulkakon κατά Ρωσίας**, απόφαση της 2ης Οκτωβρίου 2012 **Labsi κατά Σλοβακίας**, απόφαση της 15ης Μαΐου 2012, **Rrapo κατά Αλβανίας**, απόφαση της 25ης Σεπτεμβρίου 2012, **Zokhidon κατά Ρωσίας**, απόφαση της 5ης Φεβρουαρίου 2013, **Salakhon και Islyamova κατά Ουκρανίας**, απόφαση της 14ης Μαρτίου 2013, **Savriddin Dzhurayev κατά Ρωσίας**, απόφαση της 25ης Απριλίου 2013, **Trabelsi κατά Βελγίου**, απόφαση της 4ης Σεπτεμβρίου 2014, **Amiron κατά Ρωσίας**, απόφαση της 27ης Νοεμβρίου 2014, **Sergey Antonov κατά Ουκρανίας**, απόφαση της 22ης Οκτωβρίου 2015, **Savriddin Dzhurayev κατά Ρωσίας**, απόφαση της 25ης Απριλίου 2013, **Trabelsi κατά Βελγίου**,

---

24. Στις 16 Σεπτεμβρίου 2022 η Ρωσική Ομοσπονδία έπαψε να είναι Συμβαλλόμενο Μέρος της Ευρωπαϊκής Σύμβασης

απόφαση της 4ης Σεπτεμβρίου 2014, [Amiron κατά Ρωσίας](#), απόφαση της 27ης Νοεμβρίου 2014, [Sergey Antonov κατά Ουκρανίας](#), απόφαση της 22ης Οκτωβρίου 2015, [Andrey Lavron κατά Ρωσίας](#), απόφαση της 1ης Μαρτίου 2016, [Yunusova και Yunusov κατά Αζερμπαϊτζάν](#), απόφαση της 2ης Ιουνίου 2016, [Klimov κατά Ρωσίας](#) και [Maylenskiy κατά Ρωσίας](#), αποφάσεις της 4ης Οκτωβρίου 2016 [Pivonarnik κατά Ουκρανίας](#), απόφαση της 6ης Οκτωβρίου 2016, [Kononvalchuk κατά Ουκρανίας](#), απόφαση της 13ης Οκτωβρίου 2016, [Semenova κατά Ρωσίας](#), απόφαση (Επιτροπή) της 3ης Οκτωβρίου 2017 [Khuseynov κατά Ρωσίας](#), απόφαση (Επιτροπή) της 17ης Οκτωβρίου 2017, [M.A. κατά Γαλλίας \(αριθ. 9373/15\)](#), απόφαση της 1ης Φεβρουαρίου 2018, [A.S. κατά Γαλλίας \(αριθ. 46240/15\)](#), απόφαση της 19ης Απριλίου 2018, [Osipenkov κατά Ουκρανίας](#), απόφαση (Επιτροπή) της 29ης Ιανουαρίου 2019, [O.O. κατά Ρωσίας \(αριθ. 36321/16\)](#), απόφαση της 21ης Μαΐου 2019, [S.S. και B.Z. κατά Ρωσίας \(αριθ. 35332/17 και 79223/17\)](#), απόφαση (Επιτροπή) της 11ης Ιουνίου 2019, [R.A. κατά Ρωσίας \(αριθ. 2592/17\)](#), απόφαση (Επιτροπή) της 9ης Ιουλίου 2019, [Kadaqishvili κατά Γεωργίας](#), απόφαση της 14ης Μαΐου 2020, [M.K. και Άλλοι κατά Πολωνίας \(αριθ. 40503/17, 42902/17 και 43646/17\)](#), απόφαση της 23ης Ιουλίου 2020, [Yusupov κατά Ρωσίας](#), απόφαση (Επιτροπή) της 1ης Δεκεμβρίου 2020, [N.O. κατά Ρωσίας \(αριθ. 84022/17\)](#), απόφαση (Επιτροπή) της 2ης Φεβρουαρίου 2021, [D.A. και Άλλοι κατά Πολωνίας \(αριθ. 51246/17\)](#), απόφαση της 8ης Ιουλίου 2021, [Sy κατά Ιταλίας](#), απόφαση της 24ης Ιανουαρίου 2022 [Buriyev κατά Ρωσίας](#), απόφαση (Επιτροπή) της 29ης Μαρτίου 2022, [N.K. κατά Ρωσίας \(αριθ. 45761/18\)](#), απόφαση (Επιτροπή) της 29ης Μαρτίου 2022, [N.B. και Άλλοι κατά Γαλλίας \(αριθ. 49775/20\)](#), απόφαση της 31ης Μαρτίου 2022, [Ecodefence και Άλλοι κατά Ρωσίας](#) απόφαση της 14ης Ιουνίου 2022, [A.B. και Άλλοι κατά Πολωνίας \(αριθ. 42907/17\)](#), απόφαση της 30ης Ιουνίου 2022, [Yerikhin κατά Ρωσίας](#), απόφαση (Επιτροπή) της 7ης Ιουλίου 2022, [Yeruslanov κατά Ρωσίας](#), απόφαση (Επιτροπή) της 7ης Ιουλίου 2022, [Akhrolov και Άλλοι κατά Ρωσίας](#), απόφαση (Επιτροπή) της 28ης Ιουλίου 2022, [O.M. και D.S. κατά Ουκρανίας](#) (αριθ. 18603/12), απόφαση της 15ης Σεπτεμβρίου 2022, [Suslov κατά Ουκρανίας](#), απόφαση (Επιτροπή) της 6ης Οκτωβρίου 2022, [Mikhalev και Savinov κατά Ρωσίας](#), απόφαση (Επιτροπή) της 13ης Οκτωβρίου 2022, [Kudryavtsev κατά Ρωσίας](#), απόφαση (Επιτροπή) της 13ης Οκτωβρίου 2022, [A.Y. και Άλλοι κατά Ρωσίας \(αριθ. 29958/20 και δύο Άλλοι\)](#), απόφαση (Επιτροπή) της 17ης Ιανουαρίου 2023.

Στατιστικά στοιχεία

Στην ιστοσελίδα του Δικαστηρίου διατίθενται στατιστικά στοιχεία που αφορούν αποφάσεις διαταγής [προσωρινών μέτρων ανά κράτος και ανά κύριο θέμα για το 2023](#) και [προσωρινών μέτρων για τα έτη 2021-2023](#).

Δεδομένου ότι τα προσωρινά μέτρα υποδεικνύονται από το Δικαστήριο μόνο σε σαφώς καθορισμένες περιστάσεις (όταν υπάρχει άμεσος κίνδυνος ανεπανόρθωτης βλάβης ενός δικαιώματος της Σύμβασης και όταν το μέτρο αυτό είναι αναγκαίο προς όφελος των διαδίκων ή της ομαλής διεξαγωγής της δικαστικής διαδικασίας), τα περισσότερα αιτήματα απορρίπτονται.

Το 2023, ο συνολικός αριθμός των αποφάσεων διαταγής προσωρινών μέτρων (2.634) μειώθηκε κατά 15% σε σύγκριση με το 2022 (3.116). Το Δικαστήριο έκανε δεκτά αιτήματα διαταγής προσωρινών μέτρων επί 1.419 υποθέσεων (αύξηση 30% σε σχέση με το σύνολο των 1.094 το 2022) και μη αποδεκτά επί 359 υποθέσεων, (μείωση 48% σε σχέση με τις 685 το 2022). Το 91% των αιτημάτων που έγιναν δεκτά (1.297 αιτήματα) σχετιζόνταν με ζητήματα μετανάστευσης στο Βέλγιο. Σημειώνεται ότι το 94% των αιτημάτων που έγιναν δεκτά αφορούσαν άλλα θέματα πέραν της απέλασης ή της έκδοσης. Τα υπόλοιπα ήταν εκτός πεδίου εφαρμογής του Άρθρου 39 του Κανονισμού του Δικαστηρίου.

Κείμενα και έγγραφα

Βλέπε ειδικότερα:

- [Δήλωση](#) του Προέδρου του Δικαστηρίου σχετικά με τα αιτήματα που υποβάλλονται δυνάμει των διατάξεων του Άρθρου 39 του Κανονισμού (Φεβρουάριος 2011)
  - [Δελτίο τύπου](#) που εξέδωσε ο Γραμματέας του Δικαστηρίου στις 13 Νοεμβρίου 2023, σχετικά με τις τροποποιήσεις επί της διαδικασίας προσωρινών μέτρων
  - [Δελτίο Τύπου](#) που εξέδωσε ο Γραμματέας του Δικαστηρίου στις 28 Μαρτίου 2024, σχετικά με τις τροποποιήσεις του Άρθρου 39 του Κανονισμού του Δικαστηρίου και τις Πρακτικές Οδηγίες όσον αφορά την υποβολή αιτήματος προσωρινών μέτρων
  - [Πρακτικές Οδηγίες](#) όσον αφορά την υποβολή αιτήματος προσωρινών μέτρων
  - [Πρακτικές πληροφορίες](#)
-

Επικοινωνία:

Τηλ.: +33 (0)3 90 21 42
08